

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU
I ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 ROKU DO 31 GRUDNIA 2017 ROKU
SPORZĄDZONE WEDŁUG
MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
PRZYJĘTYCH PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	3
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	28
Skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych	29
Skonsolidowany bilans	30
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	32
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	33
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	34

1.1 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BIOTON S.A. NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 R. WRAZ Z DANymi PORÓWNAWCZYMI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 R. PRZYGOTOWANE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ W WERSJI ZATWIERDZONEJ PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ.

WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ BIOTON S.A.

1.1.1. Informacje o jednostce dominującej

BIOTON Spółka Akcyjna (Spółka) z siedzibą w Warszawie, ul. Starościńska 5, zarejestrowana jest pod numerem 0000214072 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Podstawowym przedmiotem działalności BIOTON S.A. jest produkcja leków i preparatów farmaceutycznych oraz produkcja substancji farmaceutycznych.

1.1.2 Okresy, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównawcze dane finansowe

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 r. wraz z danymi porównawczymi na dzień 31 grudnia 2016 r. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres obrotowy od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Porównawczy okres obrotowy obejmuje dane finansowe za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki BIOTON w dniu 6 kwietnia 2018 r.

1.1.3 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej BIOTON S.A.

Skład Zarządu BIOTON S.A.:

- Pan Robert Neymann (od 15 maja 2017 r.)
- Pan Marek Dziki (Członek Zarządu),
- Pan Bogusław Kociński (Członek Zarządu od 12 grudnia 2017 r.),
- Pan Adam Polonek (Członek Zarządu).

Poniżej historia zmian w składzie Zarządu od 1 stycznia 2017 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego.

W dniu 15 maja 2017 r. Pan Jubo Liu zrezygnował ze skutkiem natychmiastowym z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu.

W dniu 15 maja 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Roberta Neymanna do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu.

W dniu 12 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Bogusława Kocińskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu.

Skład Rady Nadzorczej BIOTON S.A.:

- Pan Jubo Liu (Przewodniczący Rady od 15 maja 2017 r.),
- Pan Dariusz Trzeciak (Wiceprzewodniczący Rady od 15 maja 2017 r.),
- Pan Mark Ming-Tso Chiang (Członek Rady od 15 maja 2017 r.),
- Pan Vaidyanathan Viswanath (Członek Rady od 28 czerwca 2016 r.- zmiana funkcji na Wiceprzewodniczącego Rady od dnia 22 marca 2018 r.),
- Pan Paweł Borowy (Członek Rady od 29 września 2017 r.),
- Pan Qi Bo (Członek Rady od 29 września 2017 r.),
- Pan Gary He (Członek Rady od 29 września 2017 r.).

Poniżej historia zmian w składzie Rady Nadzorczej od 1 stycznia 2017 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego.

W dniu 7 lutego 2017 r. pan Marcin Dukaczewski, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej.

W dniu 28 marca 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Yu Liang Huang do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

W dniu 12 maja 2017 r. Pan David Martin Comberbach, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Spółki, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 15 maja 2017 r. Pan Sławomir Ziegert, Członek Rady Nadzorczej Spółki, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem natychmiastowym.

W dniu 15 maja 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki odwołało z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki:

- o Pana Yu Liang Huang,
- o Pana Dariusza Trzeciaka.

Z tym dniem w skład Rady Nadzorczej Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało poniższe osoby:

- o Pana Dariusza Trzeciaka (jako Członka Rady spełniającego wymagania określone w § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 Statutu Spółki),
- o Pana Jubo Liu,
- o Pana Mark Ming-Tso Chiang,
- o Pana Tomasza Siembidę.

W dniu 15 maja 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Jubo Liu do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej, panów Tomasza Siembidę i Dariusza Trzeciaka do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 28 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza otrzymała od Pana Tomasza Siembidy, Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki, oświadczenie o rezygnacji z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem natychmiastowym.

W dniu 29 września 2017 r., Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki następujące osoby:

- o Pana Pawła Borowego – Członka Rady Nadzorczej (jako Członka Rady spełniającego wymagania określone w § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 Statutu Spółki);
- o Pana Qi Bo – Członka Rady Nadzorczej;
- o Pana Gary He – Członka Rady Nadzorczej.

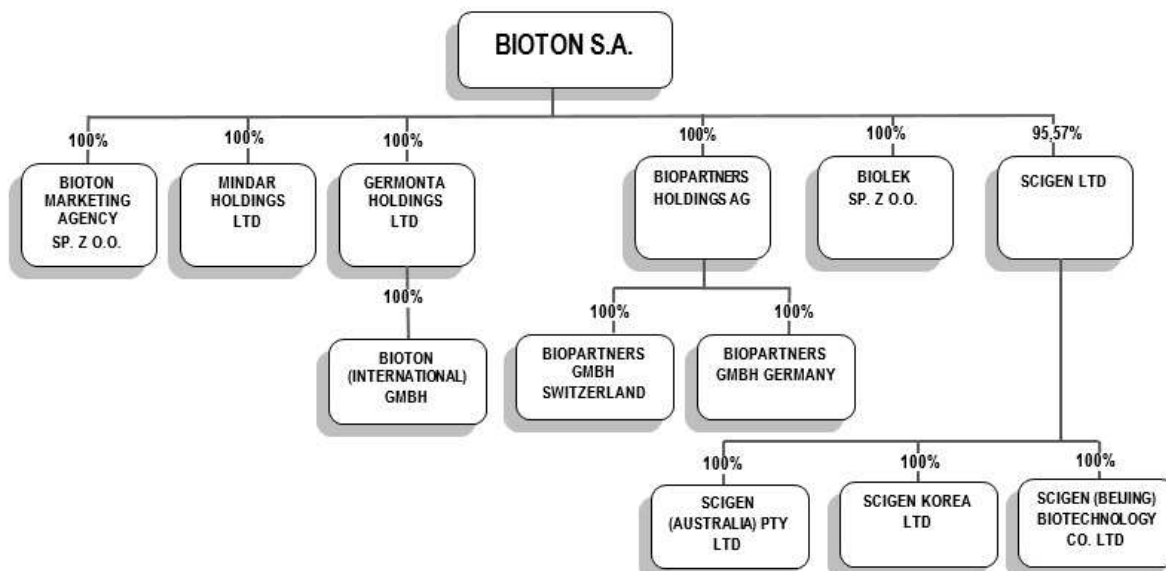
W dniu 2 października 2017 r. Pan Alejandro Gomez Blanco Członek Rady Nadzorczej Spółki, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 22 marca 2018 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Vaidyanathan Viswanath do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

1.1.4 Informacje o Grupie Kapitałowej

Struktura własnościowa Grupy BIOTON S.A. 31 grudnia 2017 r. przedstawia się następująco:

31.12.2017

(a) Spółki zależne bezpośrednio od BIOTON S.A.

BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.

Spółka BIOTON S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o., które uprawniają do wykonywania 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. W dniu 11 kwietnia 2012 r. spółka zmieniła nazwę z BIOTON Trade Sp. z o.o. na BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. w dniu 1 lipca 1998 r.

Informacje ogólne o BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.:

Firma i forma prawna: BIOTON MARKETING AGENCY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (poprzednio BIOTON Trade Sp. z o.o.)

Siedziba i adres: ul. Poznańska 12, Macierzysz, 05-850 Ożarów Mazowiecki

Przedmiot działalności: Działalność reklamowa

SciGen Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 95,57 % akcji w kapitale zakładowym spółki SciGen Ltd, które uprawniają do 95,57% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r.

Informacje ogólne o SciGen Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen Limited
Siedziba i adres:	152 Beach Road, #26-07/08 Gateway East, Singapur 189721
Przedmiot działalności:	Sprzedaż hurtowa produktów leczniczych (w tym produktów biotechnologicznych).

Biopartners Holdings AG

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100 % akcji w kapitale zakładowym spółki Biopartners Holdings AG, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka BIOTON S.A. objęła kontrolę nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r.

Informacje ogólne o Biopartners Holdings AG:

Firma i forma prawna:	Biopartners Holdings AG
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340, Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

Mindar Holdings Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Mindar Holdings Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Nabycie udziałów spółki Mindar oraz objęcie kontroli nastąpiło w dniu 30 marca 2006 r.

Informacje ogólne o Mindar Holdings Ltd:

Firma i forma prawna:	Mindar Holdings Limited
Siedziba i adres:	2-4 Arch.Makarios III Avenue. Capital Center, 9 piętro, 1065 Nikosia, Cypr
Przedmiot działalności:	Usługi doradcze, zarządzanie spółkami.

Germoneta Holdings Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Germoneta Holdings Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Nabycie udziałów spółki Germoneta Holdings Ltd oraz objęcie kontroli nastąpiło w dniu 29 grudnia 2006 r.

Informacje ogólne o Germoneta Holdings Ltd:

Firma i forma prawna:	Germoneta Holdings Limited
Siedziba i adres:	2-4 Arch.Makarios III Avenue. Capital Center, 9 piętro, 1065 Nikosia, Cypr
Przedmiot działalności:	Usługi doradcze, zarządzanie spółkami.

TRICEL S.A. (spółka sprzedana w 2017 roku)

Nabycie 100% udziałów spółki TRICEL S.A. oraz objęcie kontroli nad tą spółką nastąpiło w dniu 29 lutego 2008 r. W dniu 27 kwietnia 2017 r. nastąpiło podpisanie przez spółkę BIOTON S.A. i spółkę Medwise Pharmaceuticals Limited dokumentacji niezbędnej do przeniesienia własności akcji i przelewu wierzytelności spółki TRICEL S.A. za kwotę 3.250.000,00 EUR. W wyniku transakcji spółka BIOTON S.A. sprzedała 100% posiadanych udziałów spółki TRICEL S.A.

BIOLEK Sp. z o.o.

Spółka BIOTON S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOLEK Sp. z o.o., co uprawnia do wykonywania 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką BIOLEK Sp. z o.o. w dniu 19 października 2011 r.

Informacje ogólne o BIOLEK Sp. z o.o.:

Firma i forma prawna:	BIOLEK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba i adres:	Macierzysz, ul. Poznańska 12, 05-850 Ożarów Mazowiecki
Przedmiot działalności:	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych.

(b) Spółki zależne pośrednio poprzez SciGen Ltd

SciGen Australia PTY Ltd

Spółka SciGen Ltd jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki SciGen Australia PTY Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Australia PTY Ltd w wyniku uzyskania kontroli nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r.

Informacje ogólne o SciGen Australia PTY Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen Australia PTY Limited
Siedziba i adres:	Suite 1, 13B Narabang Way, Belrose, NSW 2085
Przedmiot działalności:	Sprzedaż hurtowa produktów leczniczych (produktów biotechnologicznych).

SciGen Korea Ltd

Spółka SciGen Ltd jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki SciGen Korea Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Korea Ltd w wyniku uzyskania kontroli nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r.

Informacje ogólne o SciGen Korea Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen Korea Limited
Siedziba i adres:	3rd Hyepsueng Building, 180-43 Dogok-Dong, Gangnam-Gu, Seoul 135-270, Korea
Przedmiot działalności:	Produkcja oraz sprzedaż produktów leczniczych (w tym biotechnologicznych).

SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd

Spółka SciGen Ltd jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka została założona w dniu 6 czerwca 2006 r. i z tą samą datą została objęta kontrolą przez Grupę BIOTON.

Informacje ogólne o SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd
Siedziba i adres:	Room 602, 6th Floor JINMA Hotel, No. A38 Xueyuan Road, Haidian District, 100083 Pekin, Chińska Republika Ludowa
Przedmiot działalności:	Rejestracja produktów.

(c) Spółki zależne pośrednio poprzez Biopartners Holdings AG

Biopartners GmbH (Szwajcaria)

Spółka Biopartners Holdings AG jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Biopartners GmbH (Switzerland), które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Biopartners GmbH (Szwajcaria) w wyniku uzyskania kontroli nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r.

Informacje ogólne Biopartners GmbH (Szwajcaria):

Firma i forma prawna:	Biopartners GmbH (Szwajcaria)
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340, Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

Biopartners GmbH (Niemcy)

Spółka Biopartners Holdings AG jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Biopartners GmbH (Niemcy), które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Biopartners GmbH (Niemcy) w wyniku uzyskania kontroli nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r.

Informacje ogólne Biopartners GmbH (Niemcy):

Firma i forma prawna:	Biopartners GmbH (Niemcy)
Siedziba i adres:	Kaiserpassage 11, D-72764 Reutlingen, Niemcy
Przedmiot działalności:	Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

(d) Spółki zależne pośrednio poprzez TRICEL S.A.

Pharmatex Italia S.r.l.

Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Pharmatex Italia S.r.l. w wyniku uzyskania kontroli nad spółką TRICEL S.A. w dniu 29 lutego 2008 r. W związku ze sprzedażą 100% udziałów w spółce TRICEL S.A. w dniu 27 kwietnia 2017 r. Grupa BIOTON utraciła kontrolę nad spółką Pharmatex Italia S.r.l.

Fisiopharma S.r.l.

Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Fisiopharma S.r.l. w wyniku uzyskania kontroli nad spółką TRICEL S.A. w dniu 29 lutego 2008 r. W związku ze sprzedażą 100% udziałów w spółce TRICEL S.A. w dniu 27 kwietnia 2017 r. Grupa BIOTON utraciła kontrolę nad spółką Fisiopharma S.r.l.

(e) Spółka zależna pośrednio poprzez Germona Holdings Ltd

BIOTON International GmbH

Na dzień bilansowy spółka Germona Holdings Ltd była właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOTON International GmbH (poprzednie nazwy: do 29 października 2013 r. Actavis BIOTON GmbH, do 25 stycznia 2012 r. PLCH GmbH), które uprawniały do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką BIOTON International GmbH w wyniku jej nabycia poprzez spółkę Germona Holdings Ltd w dniu 23 grudnia 2011 r. W dniu 30 stycznia 2012 r. Grupa BIOTON sprzedała 50% udziałów w spółce BIOTON International GmbH spółce Actavis Holding NWE B.V. W dniu 13 maja 2013 r. Grupa BIOTON odkupiła 50% udziałów w spółce BIOTON International GmbH od spółki Actavis Holding NWE B.V. co było spowodowane rozwiązaniem umowy JV z Grupą Actavis.

Informacje ogólne o BIOTON International GmbH:

Firma i forma prawna:	BIOTON International GmbH
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340 Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Rozwój i komercjalizacja produktów leczniczych, w szczególności posiadanie praw do rejestracji, dystrybucji i sprzedaży oraz wybranych praw własności intelektualnej.

1.1.5 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 roku poz. 1047, tekst jednolity z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi.

Z dniem 1 stycznia 2005 r. nowelizacja ustawy o rachunkowości (art. 45 ust. 1a-1c ustawy o rachunkowości) nałożyła na Grupę obowiązek sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską. Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, biorąc pod uwagę proces adaptacji MSSF przez Unię Europejską, nie występują różnice w zakresie zasad rachunkowości przyjętych przez Grupę zgodnie z MSSF a MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów i interpretacji, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską lub przewidziane do zatwierdzenia w najbliższej przyszłości, a które wejdą w życie po dniu bilansowym.

(a) Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy w 2017 roku

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2017 rok:

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat** – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),

Wyżej wymienione zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za 2017 rok.

(b) Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących zmian standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie) (*patrz nota 42*),
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe”** – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów. Grupa nie zakończyła jeszcze analizy przewidywanego wpływu wprowadzenia MSSF 16 na jej przyszłe sprawozdania finansowe, dlatego też na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie była w stanie wiarygodnie określić tego wpływu. Wpływ zmian wynikający z zastosowania MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 przedstawiono w notcie 42.

(c) Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczenia podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE. Według szacunków Grupy, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

1.1.6 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

(a) Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w walucie złoty polski (zł), która jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej BIOTON S.A. oraz spółek zależnych BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. i BIOLEK Sp. z o.o. Walutą funkcjonalną spółek zależnych SciGen Ltd, Biopartners Holdings AG, Mindar Holdings Ltd oraz Germonta Holdings Ltd jest dolar amerykański (USD). Walutą funkcjonalną spółek zależnych Biopartners GmbH (Szwajcaria), Biopartners GmbH (Niemcy) oraz BIOTON International GmbH jest euro (EUR). Walutą funkcjonalną spółki zależnej SciGen Australia PTY Ltd jest dolar australijski (AUD). Walutą funkcjonalną spółki zależnej SciGen Korea Ltd jest południowokoreański won (KRW). Walutą funkcjonalną spółki zależnej SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd jest chiński yuan (CNY).

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy BIOTON S.A. sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. obejmuje sprawozdania finansowe następujących jednostek zależnych:

- jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe Spółki BIOTON S.A. obejmujące okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. (jednostka dominująca);
- jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe spółki BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o., gdzie Spółka BIOTON S.A. posiada 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.;
- jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki BIOLEK Sp. z o.o., gdzie Spółka BIOTON S.A. posiada 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.;
- skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej SciGen Ltd, gdzie Spółka BIOTON S.A. posiada 95,57% kapitału zakładowego spółki SciGen Ltd oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej SciGen Ltd obejmuje następujące spółki zależne: SciGen Australia PTY Ltd (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ), SciGen Korea Ltd (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ) oraz SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ);
- skonsolidowane roczne sprawozdanie grupy kapitałowej Biopartners Holdings AG, gdzie Spółka BIOTON S.A. posiada 100% kapitału zakładowego spółki Biopartners Holdings AG oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Biopartners Holdings AG obejmuje następujące spółki zależne: Biopartners GmbH Switzerland (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ) oraz Biopartners GmbH Germany (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ);
- działalność zaniechana - jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki Pharmatex Italia S.r.l., gdzie Spółka BIOTON S.A. poprzez spółkę TRICEL S.A. posiadała 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2017 r. do dnia sprzedaży (patrz nota 36);
- działalność zaniechana - jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki Fisiopharma S.r.l., gdzie Spółka BIOTON S.A. poprzez spółkę TRICEL S.A. posiadała 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2017 r. do dnia sprzedaży (patrz nota 36);
- jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe spółki BIOTON International GmbH, gdzie Spółka BIOTON S.A. poprzez spółkę Germonta Holdings Ltd posiada 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Spółka BIOTON International GmbH jest kontrolowana przez Spółkę BIOTON S.A. ze względu na fakt, iż Spółka BIOTON S.A. kontroluje spółkę Germonta Holdings Ltd, która z kolei kontroluje spółkę BIOTON International GmbH.

Ze względu na fakt, że w ramach Grupy BIOTON występują spółki, których aktywa netto spółek nie są istotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, a działalność tych spółek ogranicza się do posiadania udziałów w spółkach zależnych i stowarzyszonych niższego rzędu, spółki te nie są objęte konsolidacją. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje wspomniane wyżej spółki zależne i stowarzyszone niższego rzędu bezpośrednio. Spółki nie objęte konsolidacją, o których mowa powyżej obejmują:

- Mindar Holdings Ltd;
- Germonta Holdings Ltd;
- TRICEL S.A. – spółka sprzedana (patrz nota 36).

Przygotowując skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa stosowała te same zasady rachunkowości, co opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na 31 grudnia 2016 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Grupa dokonuje szacunków na potrzeby testów na utratę wartości. Szczegółowe zasady odpisów aktualizujących wartość aktywów są opisane w punkcie (t).

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów.

Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

W okresie 12 miesięcy 2017 roku Grupa Kapitałowa BIOTON na działalności kontynuowanej, odnotowała znaczący wzrost wartości skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży z wartości 277 mln PLN na poziom 361 mln PLN, co oznacza ponad 30% wzrost w porównaniu z poprzednim okresem. W ślad za wzrostem wartości skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży nastąpił wzrost osiąganych zysków na poziomie skonsolidowanej marży brutto na sprzedaży do kwoty 186 mln PLN (z 138 mln PLN rok wcześniej), a także co najważniejsze wzrost skonsolidowanego zysku brutto z działalności operacyjnej do poziomu 18 mln PLN co w porównaniu ze stratą osiągniętą w porównywanym okresie na poziomie 13,8 mln PLN wskazuje na poprawę wskaźników operacyjnych oraz osiągniętych zysków z działalności operacyjnej. Natomiast na osiągniętą skonsolidowaną stratę netto największy wpływ miały statystyczne różnice kursowe wynikające z przeliczenia wartości bilansowych na koniec okresu (niegotówkowa wartość) w wysokości ponad 12,8 mln PLN, a także naliczony podatek odroczonej (około 4,6 mln PLN), co spowodowało, iż skonsolidowana strata netto wykazała wartości 14 mln PLN.

Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki BIOTON S.A. w dniu 30 września 2017 roku oraz 12 stycznia 2018 roku podjęły pozytywne uchwały o dalszym istnieniu Spółki BIOTON S.A. działając na podstawie art. 397 Kodeksu Spółek Handlowych uznając przedstawione uzasadnienia do ww. uchwał, które to związane były z:

- (i) Faktem iż bilans sporządzony przez Zarząd na dzień 30 czerwca 2017 r. podlegający przeglądowi przez audytora wykazał skumulowaną stratę (w tym stratę z lat poprzednich) w wysokości 627.898.220,75 złotych, tj. stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału zakładowego o kwotę 6.074.421,52 złotych, gdzie zasadniczym czynnikiem, który wpłynął negatywnie na wynik finansowy BIOTON S.A. były rozpoznane niezrealizowane (statystyczne) różnice kursowe wynikające z umocnienia waluty polskiej (PLN) do dolara (USD), który to czynnik (i) jest spowodowany zewnętrzną sytuacją makroekonomiczną i jest niezależny od BIOTON S.A. oraz (ii) w przypadku dalszego umocnienia kursu waluty polskiej do dolara - może prowadzić do utrzymania się w BIOTON S.A. straty przewyższającej kapitały w kolejnych okresach obrachunkowych.

- (ii) Dokonaniem odpisu aktualizującego wartość inwestycji BIOTON S.A. w grupę SciGen Ltd, w wysokości 185.258.651,71 złotych, co doprowadziło do wykazania skumulowanej straty w wysokości 819.490.764,10 złotych, tj. straty przewyższającej sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału zakładowego o kwotę 197.666.964,91 złotych, gdzie głównym czynnikiem, który wpłynął negatywnie na wynik finansowy BIOTON S.A. była aktualizacja wyceny inwestycji BIOTON S.A. w spółkę SciGen Ltd, dokonana na podstawie raportów sporządzonych przez KPMG Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. Wycena uwzględnia aktualną sytuację finansową oraz majątkową SciGen Ltd oraz możliwości spłaty zobowiązań SciGen Ltd wobec BIOTON S.A. z tytułu udzielonych pożyczek. Odpis aktualizujący ma charakter jednorazowy i niegotówkowy i nie będzie miał wpływu na bieżącą płynność finansową BIOTON S.A. Kurs dolara amerykańskiego do złotówki został ustalony na dzień 1 grudnia 2017 roku.

Działania i plany Zarządu zmierzają do sukcesywnej poprawy wyników operacyjnych Spółki BIOTON S.A. i Grupy Kapitałowej, głównie poprzez działania zmierzające w rozwój rynków sprzedaży eksportowych, rozwoju portfolio produktowego w kraju i zagranicą, a także wprowadzania zmian procesów organizacyjnych mających na celu poprawę efektywności wykorzystania kapitału pracującego Spółki BIOTON S.A. i Grupy Kapitałowej. Główne działania zmierzają do poprawy osiąganych wyników operacyjnych, poprawy marż na wszystkich poziomach, co wiąże się również z optymalizacją procesów produkcyjnych zmierzających do zmniejszenia kosztów wytworzenia produktów, a także kontroli kosztów operacyjnych, co również będzie miało wpływ na odbudowanie poziomu kapitałów własnych Spółki BIOTON S.A. i Grupy Kapitałowej.

Według stanu na dzień publikacji w dniu bilansowym wszystkie kowenanty finansowe wskazane w warunkach umów kredytowych były spełnione lub Grupa otrzymała akceptację instytucji finansowych na ich przekroczenie, co spowodowało prezentację wartości wynikających z umów kredytowych w zobowiązaniach krótkoterminowych, jednakże ich terminy spłaty nie zostały zmienione i obejmują terminy kolejnych 2 i 3 lat. W trakcie 2017 roku Spółka BIOTON S.A. dokonała spłaty pożyczki do udziałowca jednocześnie zaciągając zobowiązanie w Bank of China na kwotę 13 mln EUR na okres kolejnego roku i prowadzi rozmowy związane z przedłużeniem tej umowy kredytowej na kolejne okresy. Grupa prowadzi również rozmowy z instytucjami finansującymi w aspekcie zmiany/ wydłużenia okresów obowiązywania umów krótkoterminowych i przedłużenia ich na kolejne okresy. Jednocześnie wszelkie zobowiązania Grupy wynikające z harmonogramów spłat umów kredytowych realizowane są na bieżąco w ustalonych terminach.

W związku z tym uznaje się sporządzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w oparciu o zasadę kontynuacji działalności za zasadne.

Zasady polityki rachunkowości Grupy przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

(b) Zasady konsolidacji

(i) Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmują się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmują się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmują się niezwłocznie w wyniku finansowym.

(ii) Inwestycje w jednostki zależne

Przez jednostki zależne rozumie się jednostki kontrolowane przez jednostkę dominującą (co obejmuje także jednostki specjalnego przeznaczenia). Uznaje się, że kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznana początkowo skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niesprawujących kontroli nawet wtedy gdy powoduje postanie ujemnej wartości tych udziałów.

W zmiany w udziale w jednostce zależnej nie powodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy jak i udziałów niesprawujących kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką modyfikowana jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej udziałów jednostki pozostających w Grupie oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów niesprawujących kontroli. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat. Wartość godziwa udziałów w jednostce pozostających w Grupie po zbyciu, uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsiębiorstwach.

(iii) Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest jednostką, na którą spółka dominująca wywiera znaczący wpływ, nie będąca jednostką zależną ani udziałem we wspólnym przedsięwzięciu spółki dominującej. Znaczący wpływ oznacza zdolność uczestniczenia w ustalaniu polityki finansowej i operacyjnej jednostki stowarzyszonej, bez samodzielnego czy wspólnego sprawowania nad nią kontroli.

Wyniki finansowe, aktywa i zobowiązania jednostek stowarzyszonych ujmuje się w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, za wyjątkiem sytuacji kiedy inwestycja zakwalifikowana jest jako przeznaczona do sprzedaży, kiedy to ujmowana jest zgodnie z MSSF5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana”. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostkę stowarzyszoną wykazuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie historycznym, ze stosowną korektą o zaistniałe po dacie przejęcia zmiany udziału Grupy w aktywach netto jednostki stowarzyszonej minus wszelkie utraty wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych jednostkach (w tym wszelkie udziały długoterminowe, które w zasadzie stanowią część inwestycji netto Grupy w jednostkę stowarzyszoną) ujmuje się wyłącznie jeśli Grupa zaciągnęła wiążące zobowiązania prawne lub zwyczajowe lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Nadwyżkę ceny nabycia nad wartością godziwą dających się zidentyfikować aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy włączona jest do wartości bilansowej inwestycji, a utratę jej wartości wycenia się w ramach całej wartości inwestycji. Jakkolwiek nadwyżkę udziały Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztem przejęcia po dokonaniu przeszacowania ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat.

Zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do wartości udziału Grupy w odpowiedniej jednostce stowarzyszonej.

(iv) Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

(v) Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane zyski oraz straty wynikające z transakcji z jednostkami stowarzyszonymi są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania proporcjonalnie do wysokości udziału Grupy w tych jednostkach.

(c) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne. Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne które funkcjonują jako element środka trwałego.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości (zasada z punktu (t)). Koszt wytworzenia obejmuje opłaty oraz, dla odpowiednich aktywów, koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Spółki (zasada (u)). Amortyzacja dotycząca tych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi pozostałych aktywów trwałych Spółki.

Amortyzacja środków trwałych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Grupa rodzajowa	Okres amortyzacji (w latach)
Budynki i lokale	od 40 do 100
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	od 10 do 40
Kotły i maszyny energetyczne	od 14 do 28
Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	od 3 do 28
Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	od 7 do 28
Urządzenia techniczne	od 10 do 40
Środki transportu	od 4 do 14
Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	od 16 do 20

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne, nie dłużej jednak niż okres trwania leasingu.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie (w).

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wycenia się w wartości księgowej netto. Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, tj. cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszoną o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Wydatki poniesione na remonty, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu użytkowania środka trwałego są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

(d) Wartości niematerialne

(i) Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych. Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne i podlegają odpisom amortyzacyjnym (zob. poniżej) oraz aktualizującym z tytułu utraty wartości jak opisano w punkcie (t).

(ii) Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne są ujmowane według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie po pomniejszeniu o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne a także odpisy z tytułu utraty ich wartości jak opisano w punkcie (t).

(iii) Amortyzacja

Wartości niematerialne są amortyzowane według metody liniowej w okresie ich przewidywanego użytkowania. Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

- prawo wieczystego użytkowania gruntu do 33 lat,
- know how 20 lat,
- koszty prac rozwojowych 5-20 lat,
- oprogramowanie zintegrowany system informatyczny 10 lat,
- pozostałe wartości niematerialne 5 lat,

Wartości niematerialne spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie (w).

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

(e) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, lokaty krótkoterminowe.

(f) Aktywa finansowe

(i) Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości (zasada v). Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

Odsetki naliczone ujmowane są w przychodach finansowych w okresie, którego dotyczą.

Do należności zalicza się również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki).

(ii) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do krótkoterminowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen. Krótkoterminowe aktywa finansowe są ujmowane początkowo w cenie nabycia i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Zyski lub straty z wyceny aktywów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat, w przychodach lub kosztach finansowych.

(iii) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaliczone do innej kategorii aktywów finansowych. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wprowadzone do ksiąg w cenie nabycia i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Niezrealizowane zyski i straty uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny. W przypadku oprocentowanych instrumentów dłużnych zaliczanych do tej kategorii odsetki wyliczone są metodą efektywnej stopy procentowej oraz odnoszone do rachunku zysków i strat.

(iv) Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane

Spółka wycenia inwestycje w jednostki zależne i jednostki stowarzyszone w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (zasada t).

(v) Usunięcie z bilansu instrumentów finansowych

Instrument finansowy zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy. Zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub, gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

(vi) Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji notowanych na giełdzie sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek cen akcji uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa ocenione jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utraty wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Spółki w procesie windykacji należności; wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 90 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o bieżącą rynkową stopę zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów i kosztów finansowych.

W przypadku instrumentów dłużnych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrachunkowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat.

W przypadku instrumentów kapitałowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. W przypadku instrumentów kapitałowych nienotowanych na giełdzie odpisy z tytułu utraty wartości nigdy nie podlegają odwróceniu.

(g) Waluty obce

(i) Transakcje w walucie obcej

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji sprawozdania finansowego spółki dominującej BIOTON S.A. jest złoty (zł).

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio:

- po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, z którego usług korzysta dana jednostka Grupy dla rozliczenia danej transakcji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut,
- dla spółek stosujących złoty polski jako walutę funkcjonalną – po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający operację, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym daną jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji,
- dla spółek stosujących inną walutę niż złoty polski jako walutę funkcjonalną – po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez bank, z którego usług korzysta dana jednostka Grupy – w przypadku pozostałych operacji.

Zyski lub straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych lub w wyniku rozliczenia należności lub zobowiązania wyrażonego w walucie obcej są księgowane jako przychody lub koszty finansowe w rachunku zysków i strat, za wyjątkiem różnic kursowych powstałych na długoterminowych pożyczkach, których spłata nie jest planowana w dającej się przewidzieć przyszłości stanowiących część inwestycji netto w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych. Różnice kursowe na takich pożyczkach zgodnie z MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych” zostają ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w oddzielnej pozycji kapitału własnego „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych”.

Na dzień bilansowy Grupa wycenia wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym przez Narodowy Bank Polski.

(ii) Przeliczenie jednostek działających za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień bilansowy. Przychody i koszty jednostek działających za granicą oraz korekty dotyczące wartości godziwej dokonywane przy konsolidacji są przeliczane według średniego kursu, stanowiącego średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów na dzień kończący każdy miesiąc roku obrotowego. Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane bezpośrednio w oddzielnej pozycji kapitału własnego.

(h) Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały i towary wycenia się wg „średniej ważonej”. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Wartość rozchodu zapasów – ustala się według „średniej ważonej”, w przypadku półproduktów i wyrobów gotowych z zachowaniem szczegółowej identyfikacji serii.

(i) Kapitały własne

(i) Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy jednostki dominującej jest kapitałem zakładowym Grupy i wykazywany jest w wartości nominalnej zarejestrowanych akcji, wynikającej ze statutu Spółki dominującej i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

(ii) Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej powstał z przeprowadzonych emisji akcji i jest pomniejszony o koszty emisji (z uwzględnieniem wpływu podatku dochodowego).

(iii) Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy obejmuje zakumulowane zyski / straty przeniesione z zysków zatrzymanych zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia.

(iv) Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowe zawierają równowartość kosztów płatności w formie papierów wartościowych rozpoznanych zgodnie z MSSF 2, część kapitałową obligacji zamiennych na akcje oraz różnice z rozliczenia nabycia udziałów.

(v) Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane stanowią zakumulowane zyski / straty, które nie zostały podzielone przez Walne Zgromadzenie.

(j) Opodatkowanie

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

(i) Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

(ii) Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Grupa może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Grupa nie rozpoznaje podatku odroczonego od różnic przejściowych wynikających z przeliczenia na walutę funkcjonalną pożyczek udzielonych do spółek zależnych w walutach obcych traktowanych jako inwestycje długoterminowe.

Grupa kompensuje dla celów prezentacyjnych aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

(k) Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Spółce ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

(i) Usługi rodzące zobowiązania

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

(ii) Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Grupa opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i niezwiązane z bieżącą działalnością podmiotu.

(l) Świadczenia emerytalne

Spółki Grupy BIOTON działające na terenie Polski i w oparciu o przepisy prawa polskiego wpłacają składki na państwowy program emerytalny o zdefiniowanych składkach. Program rządowy finansowany jest na zasadzie „płatności bieżących”, tzn. spółki te mają obowiązek opłacać składki jedynie wówczas, gdy staną się wymagalne, a w przypadku, gdy przestanie zatrudniać osoby objęte tym systemem nie będzie zobowiązana do wypłaty żadnych dodatkowych świadczeń poza tymi, które przysługiwały jej pracownikom w przeszłości. Składki na program emerytalny o zdefiniowanych składkach obciążają rachunek zysków i strat w okresie, którego dotyczą. Pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych w przypadku spółek działających na terenie Polski jest określona w kodeksie pracy, natomiast w przypadku jednostek zagranicznych jest określana w oparciu o przepisy lokalne. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresu, którego dotyczą. Kwotę zobowiązań Grupy z tytułu świadczeń emerytalnych stanowi bieżąca wartość korzyści, jakie pracownicy Grupy otrzymają z chwilą przejścia na emeryturę w związku z zatrudnieniem w spółkach Grupy w bieżącym i poprzednich okresach. Wartość zobowiązania jest oparta o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych.

(m) Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i pożyczki są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

(n) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania są ujmowane wg zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

(o) Przychody przyszłych okresów i rozpoznawanie otrzymanych dotacji

Do przychodów przyszłych okresów zaliczane są dotacje otrzymywane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z przeznaczeniem na dofinansowanie nowych inwestycji oraz dofinansowanie nowo powstałych miejsc pracy oraz dotacje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie oczyszczalni ścieków (Patrz nota 31).

Dotacje otrzymane rozpoznawane są jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Spółka BIOTON S.A. spełni warunki z nimi związane.

Dotacje rządowe otrzymane jako zwrot kosztów aktywów ujmowanych przez Grupę oraz związane z dofinansowaniem nowych miejsc pracy są ujmowane w bilansie jako przychody przyszłych okresów, a następnie systematycznie ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w rachunku zysków i strat przez okres użytkowania aktywa, lub - w przypadku nowych miejsc pracy - przez okres rozliczenia kwoty przyznanego dofinansowania.

(p) Rozliczenia międzyokresowe

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli poniesione koszty dotyczą okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono. Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione wydatki, które w przyszłych okresach będą uznawane jako koszty operacyjne lub finansowe.

Rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące kosztów operacyjnych i finansowych obejmują koszty poniesione w danym okresie, współmierne do przychodów danego okresu. Rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące kosztów operacyjnych obejmują m.in. rezerwę na niewykorzystane urlopy.

(q) Przychody

(i) Sprzedaż wyrobów gotowych i towarów

Przychody ze sprzedaży obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży wyrobów gotowych i towarów (pomniejszone o zwroty, rabaty i opusty) i wykazywane są w wartości netto, tj. pomniejszone o należny podatek od towarów i usług (VAT). Przychody ze sprzedaży produktów i towarów są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do produktów i towarów zostały przekazane nabywcy oraz, gdy kwotę przychodów można ustalić w wiarygodny sposób.

(ii) Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane w okresie, którego dotyczą (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej).

(iii) Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

(r) Leasing finansowy

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników aktywów klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa posiadane przez Grupę na mocy umów leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego która z tych kwot jest niższa. Wartość początkowa aktywów używanych na podstawie umów leasingu finansowego jest następnie pomniejszana o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów używany na mocy umów leasingu finansowego jest amortyzowany przez okres krótszy z: okres leasingu lub okres ekonomicznej użyteczności. W pozostałych przypadkach Grupa stosuje okresy amortyzacji analogiczne do rzeczowych aktywów trwałych.

Opłaty leasingowe są rozdzielane na część kapitałową i odsetkową przy użyciu stałej wewnętrznej stopy zwrotu, część odsetkowa obciąża rachunek zysków i strat przez okres trwania umowy.

(s) Informacje dotyczące segmentów działalności

Sprawozdawczość segmentów działalności prezentowana jest w odniesieniu do segmentów operacyjnych oraz geograficznych. Podstawowy wzór sprawozdawczy stanowi podział na segmenty operacyjne i wynika ze struktury zarządzania oraz raportowania wewnętrznego Grupy.

Ceny stosowane w rozliczeniach pomiędzy poszczególnymi segmentami oparte są o ceny rynkowe.

Wynik segmentu, jego aktywa oraz zobowiązania zawierają pozycje, które go dotyczą w sposób bezpośredni jak również odpowiednie pozycje użytkowane wspólnie, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do poszczególnych segmentów.

(i) Sprawozdawczość segmentów działalności

Segment operacyjny jest dającym się wyodrębnić obszarem działalności Grupy, w ramach, którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów operacyjnych. Grupa dla celów sprawozdawczości finansowej i zarządczej wyodrębnia segmenty operacyjne, które są opisane w nocie 1.

(ii) Segment geograficzny

Segment geograficzny przedstawia informacje o przychodach i aktywach segmentu. W przypadku prezentowania informacji w podziale na segmenty geograficzne, przychód segmentu jest oparty na geograficznym rozmieszczeniu klientów. Aktywa segmentu oparte są na ich geograficznym rozmieszczeniu.

(t) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy aktywa spółek wchodzących w skład Grupy, za wyjątkiem zapasów (zasada (h)), aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (zasada (j)) i aktywów finansowych (zasada (f)), dla których należy stosować inne procedury wyceny, są analizowane pod kątem występowania przesłanek utraty ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej (wartość wyższa z dwóch: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej). Za wartość użytkową uznaje się sumę zdyskontowanych przyszłych korzyści ekonomicznych, które przyniesie dany składnik aktywów.

W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Odpisów aktualizujących dokonuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy wystąpiły przesłanki wskazujące, że dokonany w poprzednich okresach sprawozdawczych odpis aktualizujący jest zbędny lub też za wysoki. W takim przypadku odpis lub jego część jest odwracany i wartość danego aktywa jest przywracana do wysokości, jaką miałyby ono gdyby nie dokonano wcześniej odpisu aktualizującego wartość (przy uwzględnieniu umorzenia). Odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące wartość bilansową wartości firmy nie są odwracane.

(u) Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

(v) Jednostki powiązane

Na potrzeby sprawozdania finansowego do jednostek powiązanych zalicza się: znaczących akcjonariuszy, jednostki stowarzyszone, członków Zarządów i Rad Nadzorczych spółek wchodzących w skład Grupy, ich najbliższe rodziny oraz podmioty przez nich kontrolowane.

(w) Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Aktywa przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- kierownictwo odpowiedniego poziomu złożyło deklarację sprzedaży,
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- prawdopodobieństwo wprowadzenia istotnych zmian do planu zbycia tych aktywów jest niewielkie.

Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria kwalifikacji zostały spełnione. W przypadku spełnienia kryteriów uznawania aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego zdarzenie.

Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji. Aktywa przeznaczone do sprzedaży, z wyłączeniem m.in. aktywów finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych, wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

W przypadku wzrostu w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

W tysiącach złotych	Nota	01.01.2017 - 31.12.2017			01.01.2016 - 31.12.2016		
		Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana*	RAZEM	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana*	RAZEM
Przychody ze sprzedaży	3	361 649	23 337	384 986	277 613	70 181	347 794
Koszt własny sprzedaży	8	(169 540)	(18 347)	(187 887)	(134 978)	(62 734)	(197 712)
Koszty przestojów i niewykorzystanych mocy produkcyjnych	4	(5 838)	-	(5 838)	(4 612)	(1 457)	(6 069)
Zysk brutto na sprzedaży		186 271	4 990	191 261	138 023	5 990	144 013
Pozostałe przychody operacyjne	5	5 396	26	5 422	7 552	1 706	9 258
Koszty sprzedaży	8	(103 354)	(675)	(104 029)	(92 378)	(2 463)	(94 841)
Koszty ogólnego zarządu	8	(54 003)	(1 990)	(55 993)	(54 037)	(3 811)	(57 848)
Koszty badań i rozwoju	8	(8 854)	-	(8 854)	(7 586)	-	(7 586)
Pozostałe koszty operacyjne	6	(7 426)	-	(7 426)	(5 468)	-	(5 468)
Zysk / (Strata) brutto na działalności operacyjnej		18 030	2 351	20 381	(13 894)	1 422	(12 472)
Przychody finansowe		756	5 799	6 555	7 722	5	7 441
Koszty finansowe		(24 627)	(266)	(24 893)	(14 626)	(13 946)	(28 286)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	7	(23 871)	5 533	(18 338)	(6 904)	(13 941)	(20 845)
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem		(5 841)	7 884	2 043	(20 798)	(12 519)	(33 317)
Podatek dochodowy	9	(8 624)	(613)	(9 237)	4 810	68	4 878
Zysk / (Strata) netto		(14 465)	7 271	(7 194)	(15 988)	(12 451)	(28 439)
<i>Przypisany</i>							
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(14 537)	7 271	(7 266)	(16 116)	(12 451)	(28 567)
Akcjonariuszom mniejszościowym		72	-	72	128	-	128
Zysk / (Strata) netto		(14 465)	7 271	(7 194)	(15 988)	(12 451)	(28 439)
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)							
<i>Patrz nota 24</i>		85 864 200	85 864 200	85 864 200	85 864 200	85 864 200	85 864 200
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji		85 864 200	85 864 200	85 864 200	85 864 200	85 864 200	85 864 200
Zysk / (Strata) na jedną akcję (w złotych)							
Podstawowy		(0,17)	0,09	(0,08)	(0,18)	(0,15)	(0,33)
Rozwodniony		(0,17)	0,09	(0,08)	(0,18)	(0,15)	(0,33)

* Działalność zaniechana dotyczy spółek Fisiopharma S.r.l. oraz Pharmatex Italia S.r.l. wchodzących w skład grupy TRICEL S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017			01.01.2016 - 31.12.2016		
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana*	RAZEM	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana*	RAZEM
Zysk / (Strata) netto za okres sprawozdawczy	(14 465)	7 271	(7 194)	(15 988)	(12 451)	(28 439)
Pozostałe składniki dochodów całkowitych:						
Kapitał z wyliczenia różnic kursowych	(25 542)	(9 233)	(34 775)	36 201	504	36 705
Wycena aktuarialna rezerwy emerytalnej	(148)	-	(148)	386	-	386
Aktywo na podatek odroczony od wyceny aktuarialnej	23	-	23	(74)	-	(74)
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres	(40 132)	(1 962)	(42 094)	20 525	(11 947)	8 578
Przypisane:						
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(40 204)	(1 962)	(42 166)	20 397	(11 947)	8 450
Udziałowcom mniejszościowym	72	-	72	128	-	128

* Działalność zaniechana dotyczy spółek Fisiopharma S.r.l. oraz Pharmatex Italia S.r.l. wchodzących w skład grupy TRICEL S.A.

SKONSOLIDOWANY BILANS

W tysiącach złotych

	Nota	31.12.2017	31.12.2016
AKTYWA			
Aktywa trwałe		889 892	929 675
Rzeczowe aktywa trwałe	12	341 916	344 354
Wartość firmy	13	55 534	55 534
Inne wartości niematerialne	14	420 983	438 194
Należności długoterminowe	15	46 950	56 929
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16	22 092	32 267
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	17	2 417	2 397
Aktywa obrotowe		252 081	365 512
Zapasy	18	105 061	117 142
Krótkoterminowe aktywa finansowe	19	163	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		516	431
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	20	101 807	77 312
Środki pieniężne	21	38 687	88 587
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	22	5 847	7 283
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	23	-	74 757
A K T Y W A R A Z E M		1 141 973	1 295 187

W tysiącach złotych	Nota	31.12.2017	31.12.2016
PASYWA			
Kapitały własne	24	773 254	813 825
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		788 813	830 979
Kapitał akcyjny		1 717 284	1 717 284
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		57 131	57 131
Kapitał zapasowy		260 775	260 775
Pozostałe kapitały	39	(267 349)	(272 129)
Kapitał z aktualizacji wyceny		6 022	6 022
Kapitał rezerwowy z transakcji między akcjonariuszami		(105 070)	(105 070)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		41 461	76 236
Zyski zatrzymane		(921 441)	(909 270)
Udziały mniejszości		(15 559)	(17 154)
Zobowiązania długoterminowe		110 208	138 729
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	25	23 431	47 509
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	4 005	4 055
Przychody przyszłych okresów	27	20 139	20 391
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	16	51 494	55 574
Pozostałe zobowiązania	28	11 139	11 200
Zobowiązania krótkoterminowe		258 511	342 633
Kredyty w rachunku bieżącym	25	7 419	7 093
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	25	167 413	174 641
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	49 117	72 494
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	10	1 942	2 650
Rezerwy i inne rozliczenia międzyokresowe	29	32 620	25 376
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	23	-	60 379
PASYWA RAZEM		1 141 973	1 295 187

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

W tysiącach złotych

	Nota	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk / (Strata) netto		(7 194)	(28 439)
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja		33 426	35 323
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych netto		12 294	11 389
Odsetki i dywidendy zapacone netto		(3 261)	(5 932)
(Zyski)/straty z działalności inwestycyjnej		(5 587)	16 485
Podatek dochodowy bieżącego okresu		4 794	4 442
Podatek dochodowy zapłacony		(4 021)	(1 730)
Pozostałe pozycje netto		33	5 002
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego		30 484	36 540
Zmiana kapitału obrotowego:			
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności		(15 979)	59 427
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		14 560	(29 374)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych		(17 052)	(41 534)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych		10 542	(10 537)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu rezerw		(4 320)	(1 984)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu przychodów przyszłych okresów		(732)	10 608
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		17 503	23 146
Przepływ środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy:		10 402	27 295
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		278	3 534
Z aktywów finansowych		-	23 726
Zbycie działalności zaniechanej po pomniejszeniu o środki pieniężne		10 008	5 809
Pozostałe wpływy		116	35
Wydatki:		(35 330)	(24 784)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(33 667)	(24 416)
Nabycie aktywów finansowych		(37)	-
Pozostałe wydatki		(1 626)	(368)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(24 928)	2 511
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy:		64 235	85 199
Kredyty i pożyczki	30.3	64 235	85 199
Wydatki:		(108 037)	(53 482)
Splaty kredytów i pożyczek	30.3	(92 746)	(41 059)
Odsetki i inne opłaty	30.3	(10 230)	(7 734)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	30.3	(5 061)	(4 689)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(43 802)	31 717
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, w tym:		(51 227)	57 374
<i>zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych</i>		<i>2 864</i>	<i>519</i>
Środki pieniężne na początek okresu	21	89 914	32 540
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży		(1 327)	-
Środki pieniężne na początek okresu (wartość bilansowa)	21	88 587	32 540
Środki pieniężne na koniec okresu	21	38 687	89 914
Kredyty w rachunku bieżącym		(7 419)	(7 093)
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-	(1 327)
Środki pieniężne na koniec okresu po wyłączeniu kredytów w rachunku bieżącym i środków w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	21	31 268	81 494

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał z transakcji między akcjonariuszami	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały mniejszości	Kapitał razem
Kapitał własny na 01.01.2017	1 717 284	57 131	260 775	(272 129)	6 022	(105 070)	76 236	(909 270)	830 979	(17 154)	813 825
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres 01.01.2017 – 31.12.2017	-	-	-	(125)	-	-	(34 775)	(7 266)	(42 166)	72	(42 094)
Reklasyfikacja kapitałów rezerwowych Fisiopharma S.r.l. i Pharmatex Italia S.r.l. do zysków zatrzymanych	-	-	-	4 905	-	-	-	(4 905)	-	-	-
Udziały mniejszości Grupa SciGen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 523	1 523
Kapitał własny na 31.12.2017	1 717 284	57 131	260 775	(267 349)	6 022	(105 070)	41 461	(921 441)	788 813	(15 559)	773 254

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał z transakcji między akcjonariuszami	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały mniejszości	Kapitał razem
Kapitał własny na 01.01.2016	1 717 284	57 131	260 775	(271 691)	6 022	(105 070)	39 531	(880 703)	823 279	(16 640)	806 639
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres 01.01.2016 – 31.12.2016	-	-	-	312	-	-	36 705	(28 567)	8 450	128	8 578
Korekta kosztu płatności w formie papierów wartościowych - opcje	-	-	-	(750)	-	-	-	-	(750)	-	(750)
Udziały mniejszości Grupa SciGen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(642)	(642)
Kapitał własny na 31.12.2016	1 717 284	57 131	260 775	(272 129)	6 022	(105 070)	76 236	(909 270)	830 979	(17 154)	813 825

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Segmenty operacyjne

Od 1 stycznia 2009 r. obowiązuje MSSF 8 *Segmenty operacyjne*, który zastąpił dotychczasowy MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności*. Standard ten wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Dla celów zarządczych Grupa BIOTON S.A. została podzielona na segmenty operacyjne w oparciu o grupy kapitałowe oraz spółki wchodzące w skład Grupy BIOTON S.A. Wydzielono następujące segmenty sprawozdawcze:

- BIOTON S.A. i BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. (łącznie BIOTON PL);
- Grupa SciGen Ltd;
- Grupa Biopartners Holdings AG;
- BIOLEK Sp. z o.o.;
- BIOTON International GmbH;
- Fisiopharma S.r.l. i Pharmatex Italia S.r.l. (działalność zaniechana – patrz nota 11).

Zasady rachunkowości segmentów operacyjnych są takie same jak zasady rachunkowości Grupy.

Zarząd monitoruje oddzielnie głównie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ocena poszczególnych segmentów jest dokonywana do poziomu zysku/straty na działalności operacyjnej.

Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie podlegają alokacji.

Grupa raportuje segmenty w ujęciu geograficznym. Poniżej prezentowane są najważniejsze kraje z punktu widzenia działalności Grupy:

- *Polska,*
- *Rosja,*
- *Włochy,*
- *Australia,*
- *Singapur,*
- *Chiny,*
- *Tajlandia,*
- *Korea Płd.,*
- *Ukraina,*
- *Urugwaj,*
- *Wietnam.*

SEGMENTY OPERACYJNE – Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2017 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	BIOTON PL	GRUPA SCIGEN*	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER- NATIONAL	Pozycje uzgadniające	RAZEM działalność kontynuowana	FISIOPHARMA i PHARMATEX	Pozycje uzgadniające	RAZEM działalność zaniechana	Razem
Przychody											
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	213 357	146 997		1 295			361 649	23 337		23 337	384 986
Sprzedaż między segmentami	77 353	4 238		1 128		(82 719)	-	8 534	(8 534)	-	-
Przychody segmentu ogółem	290 710	151 235		2 423		(82 719)	361 649	31 871	(8 534)	23 337	384 986
Wynik											
Wynik segmentu	114 755	71 044		472			186 271	4 990		4 990	191 261
Pozostałe przychody operacyjne	5 191	150	49	6			5 396	26		26	5 422
Pozostałe koszty operacyjne	7 013	210		203			7 426				7 426
Koszty sprzedaży	56 907	46 357		90			103 354	675		675	104 029
Koszty ogólnego zarządu	35 963	14 287	3 411	291	51		54 003	1 990		1 990	55 993
Koszty badań i rozwoju	5 941		2 913				8 854				8 854
Zysk / (strata) brutto na działalności operacyjnej	14 122	10 340	(6 275)	(106)	(51)		18 030	2 351		2 351	20 381
Przychody finansowe						756	756		5 799	5 799	6 555
Koszty finansowe						24 627	24 627		266	266	24 893
Przychody/(Koszty) finansowe netto						(23 871)	(23 871)		5 533	5 533	(18 338)
Zysk przed opodatkowaniem	14 122	10 340	(6 275)	(106)	(51)	(23 871)	(5 841)	2 351	5 533	7 884	2 043
Podatek dochodowy						8 624	8 624		613	613	9 237
Zysk / (strata) netto	14 122	10 340	(6 275)	(106)	(51)	(32 495)	(14 465)	2 351	4 920	7 271	(7 194)
Amortyzacja	24 617	7 480		19			32 116	1 310		1 310	33 426

* W kosztach ogólnego zarządu grupy SciGen jest uwzględniona amortyzacja wartości godziwych licencji powstała w wyniku nabycia grupy SciGen przez Grupę BIOTON. Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. wartość amortyzacji wartości godziwych licencji w grupie SciGen wyniosła 5 994 tys. PLN.

<i>W tysiącach złotych</i>	BIOTON PL	GRUPA SCIGEN*	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER- NATIONAL	Pozycje uzgadniające	Razem
<u>Aktywa segmentu</u>							
Rzeczowe aktywa trwałe	341 543	373					341 916
Wartość firmy				55 534			55 534
Inne wartości niematerialne	234 867	93 270		92 846			420 983
Zapasy	95 076	9 831		154			105 061
Należności z tytułu dostaw i usług	78 299	23 168	35	305			101 807
Środki pieniężne	15 695	22 796	143	3	50		38 687
Pozostałe aktywa	55 133	22 395	3	1 135	388	(1 069)	77 985
Aktywa razem	820 613	171 833	181	149 977	438	(1 069)	1 141 973

SEGMENTY GEOGRAFICZNE

Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2017 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	Polska	Włochy	Australia	Singapur	Chiny	Tajlandia	Korea Płd.	Urugwaj	Wietnam	Pozostałe	Razem
Przychody z działalności kontynuowanej											
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	141 466		43 654	323	37 658	16 758	71 797	4 948	10 850	34 195	361 649
Przychody z działalności zaniechanej											
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych		12 779								10 558	23 337
Przychody segmentu ogółem	141 466	12 779	43 654	323	37 658	16 758	71 797	4 948	10 850	44 753	384 986
Aktywa trwałe, w tym:											
Rzeczowe aktywa trwałe	341 544		146	122	7		97				341 916
Wartości niematerialne	327 713		97	93 051			122				420 983

SEGMENTY OPERACYJNE – Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	BIOTON PL	GRUPA SCIGEN*	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER- NATIONAL	Pozycje uzgadniające	RAZEM działalność kontynuowana	FISIOPHARMA i PHARMATEX	Pozycje uzgadniające	RAZEM działalność zaniechana	Razem
<i>Przychody</i>											
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	165 256	111 750		607			277 613	70 181		70 181	347 794
Sprzedaż między segmentami	74 549	3 869				(78 418)	-	17 360	(17 360)	-	-
Przychody segmentu ogółem	239 805	115 619		607		(78 418)	277 613	87 541	(17 360)	70 181	347 794
<i>Wynik</i>											
Wynik segmentu	80 067	57 711		245			138 023	5 990		5 990	144 013
Pozostałe przychody operacyjne	7 225	295	32				7 552	1 706		1 706	9 258
Pozostałe koszty operacyjne	5 090	278		100			5 468				5 468
Koszty sprzedaży	56 006	36 252		120			92 378	2 463		2 463	94 841
Koszty ogólnego zarządu	36 218	14 878	2 468	451	22		54 037	3 811		3 811	57 848
Koszty badań i rozwoju	5 682		1 904				7 586				7 586
Zysk / (strata) brutto na działalności operacyjnej	(15 704)	6 598	(4 340)	(426)	(22)	-	(13 894)	1 422	-	1 422	(12 472)
Przychody finansowe						7 722	7 722		5	5	7 441
Koszty finansowe						14 626	14 626		13 946	13 946	28 286
Przychody/(Koszty) finansowe netto						(6 904)	(6 904)		(13 941)	(13 941)	(20 845)
Zysk przed opodatkowaniem	(15 704)	6 598	(4 340)	(426)	(22)	(6 904)	(20 798)	1 422	(13 941)	(12 519)	(33 317)
Podatek dochodowy						(4 810)	(4 810)		(68)	(68)	(4 878)
Zysk / (strata) netto	(15 704)	6 598	(4 340)	(426)	(22)	(2 094)	(15 988)	1 422	(13 873)	(12 451)	(28 439)
Amortyzacja	23 423	7 858	8	5			31 294	4 029		4 029	35 323

* W kosztach ogólnego zarządu grupy SciGen jest uwzględniona amortyzacja wartości godziwych licencji powstała w wyniku nabycia grupy SciGen przez Grupę BIOTON. Za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wartość amortyzacji wartości godziwych licencji w grupie SciGen wyniosła 6 353 tys. PLN.

W tysiącach złotych	BIOTON PL	GRUPA SCIGEN*	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER- NATIONAL	FISIOPHARMA i PHARMATEX	Pozycje uzgadniające	Razem
<u>Aktywa segmentu</u>								
Rzeczowe aktywa trwałe	343 953	401						344 354
Wartość firmy				55 534				55 534
Inne wartości niematerialne	225 551	119 728		92 915				438 194
Zapasy	106 160	10 816		166				117 142
Należności z tytułu dostaw i usług	53 529	22 974	67	742				77 312
Środki pieniężne	69 250	19 145	180	7	5			88 587
Aktywa przeznaczone do sprzedaży						74 757		74 757
Pozostałe aktywa	70 511	27 617	276	1 527	420		(1 044)	99 307
Aktywa razem	868 954	200 681	523	150 891	425	74 757	(1 044)	1 295 187

SEGMENTY GEOGRAFICZNE

Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	Polska	Rosja	Włochy	Australia	Singapur	Chiny	Tajlandia	Korea Płd.	Ukraina	Urugwaj	Wietnam	Pozostałe	Razem
Przychody z działalności kontynuowanej													
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	106 636	964		28 768	885	33 196	15 983	57 592	4 048	2 799	11 555	15 187	277 613
Przychody z działalności zaniechanej													
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych			45 143									25 038	70 181
Przychody segmentu ogółem	106 636	964	45 143	28 768	885	33 196	15 983	57 592	4 048	2 799	11 555	40 225	347 794
Aktywa trwałe, w tym:													
Rzeczowe aktywa trwałe	343 953			201	142	4		54					344 354
Wartości niematerialne	318 466			50	119 532			146					438 194

Informacja o głównych odbiorcach

Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. nie wystąpił odbiorca, do którego przychody przekroczyły poziom 10% przychodów Grupy.

Za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. nie wystąpił odbiorca, do którego przychody przekroczyły poziom 10% przychodów Grupy.

2. Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności Grupy

Sprzedaż insuliny charakteryzuje się stosunkowo niewielkimi wahaniami sezonowymi w odniesieniu do przyjmowania leków przez pacjentów. Ze względu na przewlekły charakter choroby oraz długi okres stosowania preparatów przez pacjentów, sprzedaż insuliny utrzymuje się na podobnym poziomie we wszystkich miesiącach roku (z wyjątkiem miesięcy wakacyjnych, tradycyjnie najmniej korzystnych dla przemysłu farmaceutycznego). Jednakże należy zauważyć, że większość nowych przypadków cukrzycy jest diagnozowana w czasie, kiedy pacjent cierpi na infekcje. Zakażenia mogą także zaburzyć równowagę metaboliczną pacjentów już leczonych z powodu cukrzycy. Dlatego pacjenci najczęściej zmieniają sposób leczenia wiosną i jesienią i wtedy też rozpoznaje się większość nowych przypadków cukrzycy. Wahania kwartalnej sprzedaży mogą nastąpić w odniesieniu do realizowanej sprzedaży do dystrybutorów, którzy są klientami Grupy i dokonują zakupów według określonych zamówień, które różnią się swoją wielkością i wartością co powoduje wahania sprzedaży w poszczególnych miesiącach czy kwartałach.

3. Przychody ze sprzedaży

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017			01.01.2016 - 31.12.2016		
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM
Przychody ze sprzedaży produktów gotowych	183 088	23 337	206 425	145 952	70 181	216 133
Przychody ze sprzedaży towarów	171 771	-	171 771	129 700	-	129 700
Przychody ze sprzedaży usług	6 790	-	6 790	1 961	-	1 961
	361 649	23 337	384 986	277 613	70 181	347 794

4. Koszty przestoju i niewykorzystanych mocy produkcyjnych

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017			01.01.2016 - 31.12.2016		
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM
Koszty przestoju	3 708	-	3 708	3 782	1 457	5 239
Koszty niewykorzystanych mocy produkcyjnych	2 130	-	2 130	830	-	830
	5 838	-	5 838	4 612	1 457	6 069

5. Pozostałe przychody operacyjne

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017			01.01.2016 - 31.12.2016		
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM
a) zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	155	-	155
b) rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych	2 392	-	2 392	-	-	-
c) rozwiązanie rezerwy	247	-	247	5 486	533	6 019
d) pozostałe, w tym:	2 757	26	2 783	1 911	1 173	3 084
- sprzedaż materiałów, opakowań	740	-	740	60	-	60
- odszkodowania	80	-	80	119	-	119
- dotacje	752	-	752	832	-	832
- dochody z wynajmu	8	-	8	32	-	32
- opłaty licencyjne	52	-	52	-	-	-
- odwrócenie odpisu aktualizującego należności	60	-	60	67	-	67
- pozostałe	1 065	26	1 091	801	1 173	1 974
	5 396	26	5 422	7 552	1 706	9 258

6. Pozostałe koszty operacyjne

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017			01.01.2016 - 31.12.2016		
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM
a) strata ze zbycia i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych	512	-	512	-	-	-
b) aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	1 590	-	1 590	518	-	518
- w tym odpisy aktualizujące należności	976	-	976	-	-	-
c) utworzone rezerwy z tytułu:	66	-	66	822	-	822
- rezerwa na odprawę emerytalną	52	-	52	532	-	532
- rezerwa na urlopy	14	-	14	290	-	290
d) pozostałe, w tym:	5 258	-	5 258	4 128	-	4 128
- darowizny	764	-	764	589	-	589
- likwidacje majątku obrotowego	1 950	-	1 950	2 825	-	2 825
- składki na rzecz organizacji	13	-	13	18	-	18
- koszty sprzedaży materiałów	632	-	632	44	-	44
- koszty rozwiązania umowy	470	-	470	-	-	-
- pozostałe koszty	1 429	-	1 429	652	-	652
	7 426	-	7 426	5 468	-	5 468

W bieżącym okresie sprawozdawczym nastąpiła likwidacja majątku obrotowego w kwocie 1 950 tys. zł, która w całości dotyczyła spółki BIOTON S.A.

7. Przychody / (Koszty) finansowe netto

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017			01.01.2016 - 31.12.2016		
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	RAZEM
A. Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	212	-	212	139	5	144
a) z tytułu udzielonych pożyczek	54	-	54	76	-	76
- od pozostałych jednostek	54	-	54	76	-	76
b) pozostałe odsetki	158	-	158	63	5	68
- od pozostałych jednostek	158	-	158	63	5	68
B. Zysk ze zbycia aktywów finansowych	-	5 799	5 799	-	-	-
C. Inne przychody finansowe, w tym:	544	-	544	7 583	-	7 297
a) dodatnie różnice kursowe	-	-	-	7 553	-	7 267
b) spisanie zobowiązań	-	-	-	-	-	-
c) pozostałe	544	-	544	30	-	30
Przychody finansowe, razem	756	5 799	6 555	7 722	5	7 441
D. Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym:	11 340	124	11 464	9 632	586	10 218
a) od kredytów i pożyczek	10 144	124	10 268	8 001	586	8 587
- dla jednostek powiązanych	4 124	-	4 124	417	-	417
- dla pozostałych jednostek	6 020	124	6 144	7 584	586	8 170
b) pozostałe odsetki	1 196	-	1 196	1 631	-	1 631
- dla pozostałych jednostek	1 196	-	1 196	1 631	-	1 631
E. Odpisy inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i zależnych	-	-	-	-	12 579	12 579
F. Inne koszty finansowe, w tym:	13 287	142	13 429	4 994	781	5 489
a) strata ze zbycia jednostek stowarzyszonych	-	-	-	3 706	-	3 706
b) pozostałe, w tym:	13 287	142	13 429	1 288	781	1 783
- ujemne różnice kursowe	12 851	48	12 899	-	286	-
- prowizje od kredytów i obligacji	-	94	94	-	495	495
- pozostałe	436	-	436	1 288	-	1 288
Koszty finansowe, razem	24 627	266	24 893	14 626	13 946	28 286
Przychody / (Koszty) finansowe netto	(23 871)	5 533	(18 338)	(6 904)	(13 941)	(20 845)

Okres obrotowy od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa BIOTON S.A. wygenerowała zysk ze zbycia aktywów finansowych w kwocie 5 799 tys. zł. Zysk dotyczy zbycia Grupy TRICEL S.A. – patrz nota 36.

Okres obrotowy od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

W porównawczym okresie sprawozdawczym Grupa BIOTON S.A. poniosła stratę na sprzedaży jednostek stowarzyszonych w łącznej kwocie 3 706 tys. zł, na którą składała się strata na sprzedaży spółki ZAO INDAR w kwocie 3 227 tys. zł oraz strata na sprzedaży stowarzyszonej z Grupą BIOTON S.A. grupy MJ BIOTON Life Sciences Ltd w kwocie 479 tys. zł, która związana była z finalnym rozliczeniem transakcji sprzedaży i kosztami z nią związanymi.

8. Koszty według rodzajów

<i>W tysiącach złotych</i>	Nota	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Działalność kontynuowana			
Amortyzacja, w tym:		32 116	31 293
- rzeczowych aktywów trwałych	12	15 251	14 280
- wartości niematerialnych	14	16 865	17 013
Zużycie materiałów i energii		48 810	42 546
Podatki i opłaty		2 803	2 967
Usługi obce		45 077	44 821
Wynagrodzenia		64 308	59 412
Świadczenia na rzecz pracowników		19 057	14 946
Pozostałe, w tym:		57 850	60 708
- Reklama i reprezentacja		48 587	49 503
- Opłaty licencyjne		2 805	2 261
- Ubezpieczenia		2 817	3 929
- Podróże służbowe		2 052	1 708
- Pozostałe		1 589	3 307
Razem koszty wg rodzajów		270 021	256 693
Koszty sprzedaży (wartość ujemna)		(103 354)	(92 378)
Koszty ogólnego zarządu (wartość ujemna)		(54 003)	(54 037)
Koszty badań i rozwoju (wartość ujemna)		(8 854)	(7 586)
Zmiana stanu produktów		53 735	45 464
Koszty przestojów i niewykorzystanych mocy produkcyjnych		(5 838)	(4 612)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby (wartość ujemna)		(75 063)	(79 530)
Koszt sprzedanych produktów		76 644	64 014
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		92 896	70 964
Koszt własny sprzedaży		169 540	134 978

Wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników

<i>W tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Działalność kontynuowana		
Wynagrodzenia	64 308	59 412
Ubezpieczenia społeczne	9 939	8 594
Inne świadczenia	9 118	6 352
Razem	83 365	74 358

Wynagrodzenie wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących – patrz nota 38.

9. Podatek dochodowy**Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat**

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący		
Podatek dochodowy za rok bieżący	4 577	3 629
Podatek odroczony		
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	4 660	(8 507)
Podatek dochodowy ogółem	9 237	(4 878)
<i>Przypadający na:</i>		
Działalność kontynuowaną	8 624	(4 810)
Działalność zaniechaną	613	(68)
	9 237	(4 878)

Efektywna stopa podatkowa

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017		01.01.2016 - 31.12.2016	
	%	kwota	%	kwota
Zysk / (Strata) z działalności kontynuowanej		(14 465)		(15 988)
Zysk / (Strata) z działalności zaniechanej		7 271		(12 451)
Podatek dochodowy		9 237		(4 878)
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem		2 043		(33 317)
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19,00	388	19,00	(6 330)
Różnica wynikająca z zastosowania stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	97,85	1 999	(6,92)	2 307
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	37,40	764	(25,86)	8 617
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(137,15)	(2 802)	3,45	(1 151)
Straty za rok obrotowy nie ujęte w podatku odroczonym	26,24	536	(8,89)	2 963
Korekta wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego za lata ubiegłe	3,67	75	(0,21)	69
Przychody podatkowe nie stanowiące przychodów rachunkowych	19,92	407	(1,55)	516
Koszty podatkowe niestanowiące kosztów rachunkowych	287,32	5 870	-	-
Koszty udziałów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	36,57	(12 185)
Pozostałe	97,90	2 000	(0,95)	316
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	452,13	9 237	14,64	(4 878)

10. Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego

Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w wysokości 1 942 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 2 650 tys. zł) stanowi kwotę należną dla urzędu skarbowego za bieżący okres. Zobowiązanie w całości dotyczy Grupy SciGen w ramach działalności w Korei.

11. Działalność zaniechana

W 2016 roku Zarząd BIOTON S.A. podjął decyzję o sprzedaży grupy TRICEL S.A. obejmującej spółki TRICEL S.A., Fisiopharma S.r.l. oraz Pharmatex Italia S.r.l. Aktywa oraz związane z nimi zobowiązania spółek grupy TRICEL S.A. na dzień 31 grudnia 2016 r. zostały zaklasyfikowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży (patrz nota 23). W dniu 27 kwietnia 2017 r. na skutek podpisania umowy sprzedaży grupy TRICEL S.A. spółka BIOTON S.A. utraciła kontrolę nad aktywami spółek TRICEL S.A., Fisiopharma S.r.l. oraz Pharmatex Italia S.r.l. Szczegółowe zestawienie zbytych aktywów i zobowiązań oraz kalkulacja zysku na sprzedaży ujawniono w nocie 36.

Przychody, koszty oraz wynik grupy TRICEL S.A. zarówno za okres bieżący do dnia sprzedaży (27 kwietnia 2017 r.), jak i za rok ubiegły prezentowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako działalność zaniechana.

Przepływy pieniężne z działalności zaniechanej przedstawiono w poniższej tabeli.

Przepływy pieniężne z działalności zaniechanej	<u>01.01.2017-31.12.2017</u>	<u>01.01.2016-31.12.2016</u>
	<i>W tysiącach złotych</i>	<i>W tysiącach złotych</i>
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	6 339	(394)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 698)	(2 459)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(3 968)	1 308
Przepływy pieniężne netto	(1 327)	(1 545)

12. Rzeczowe aktywa trwałe

W tysiącach złotych

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto środków trwałych						
Wartość brutto na 1 stycznia 2017 r.	-	189 764	250 664	1 624	18 615	460 667
Zwiększenia (z tytułu):	-	2 731	7 190	2 020	5 576	17 517
- zakup	-	-	-	-	181	181
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	2 731	7 174	10	5 270	15 185
- różnice kursowe	-	-	-	-	125	125
- pozostałe	-	-	16	2 010	-	2 026
Zmniejszenia (z tytułu):	-	-	596	380	441	1 417
- sprzedaż	-	-	-	213	56	269
- likwidacja	-	-	515	167	-	682
- różnice kursowe	-	-	41	-	377	418
- pozostałe	-	-	40	-	8	48
Wartość brutto na 31 grudnia 2017 r.	-	192 495	257 258	3 264	23 750	476 767
Wartość brutto na 1 stycznia 2016 r.	-	210 128	277 625	3 160	18 932	509 845
Zwiększenia (z tytułu):	-	1 630	9 537	118	888	12 173
- zakup	-	-	2 486	-	194	2 680
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	827	6 014	18	510	7 369
- różnice kursowe	-	803	1 035	-	184	2 022
- pozostałe	-	-	2	100	-	102
Zmniejszenia (z tytułu):	-	21 994	36 498	1 654	1 205	61 351
- sprzedaż	-	-	14	445	8	467
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (Nota 23)	-	21 868	30 229	-	1 146	53 243
- likwidacja	-	126	6 167	1 209	10	7 512
- różnice kursowe	-	-	8	-	33	41
- pozostałe	-	-	80	-	8	88
Wartość brutto na 31 grudnia 2016 r.	-	189 764	250 664	1 624	18 615	460 667

W tysiącach złotych

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości						
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2017 r.	-	24 517	103 412	1 330	9 346	138 605
Zwiększenia (z tytułu)	-	2 482	10 960	474	1 471	15 387
- amortyzacja	-	2 482	10 944	474	1 351	15 251
- różnice kursowe	-	-	16	-	120	136
Zmniejszenia (z tytułu):	-	-	592	380	387	1 359
- sprzedaż	-	-	-	213	52	265
- likwidacja	-	-	527	167	4	698
- różnice kursowe	-	-	42	-	331	373
- pozostałe	-	-	23	-	-	23
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2017 r.	-	26 999	113 780	1 424	10 430	152 633
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2016 r.	-	30 460	107 827	2 645	9 211	150 143
Zwiększenia (z tytułu)	-	3 847	13 340	262	1 212	18 661
- amortyzacja	-	3 515	12 959	262	1 052	17 788
- różnice kursowe	-	332	381	-	160	873
Zmniejszenia (z tytułu):	-	9 790	17 755	1 577	1 077	30 199
- sprzedaż	-	-	14	368	8	390
- likwidacja	-	27	5 998	1 057	9	7 091
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (Nota 23)	-	9 653	11 530	-	1 010	22 193
- różnice kursowe	-	110	135	-	42	287
- pozostałe	-	-	78	152	8	238
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2016 r.	-	24 517	103 412	1 330	9 346	138 605
Wartość netto						
na 1 stycznia 2017 r.	-	165 247	147 252	294	9 269	322 062
na 31 grudnia 2017 r.	-	165 496	143 478	1 840	13 320	324 134
na 1 stycznia 2016 r.	-	179 668	169 798	515	9 721	359 702
na 31 grudnia 2016 r.	-	165 247	147 252	294	9 269	322 062
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na 31 grudnia 2017 r., w tym:						341 916
- środki trwałe						324 134
- środki trwałe w budowie						17 782
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na 31 grudnia 2016 r., w tym:						344 354
- środki trwałe						322 062
- środki trwałe w budowie						22 292

Rzeczowe aktywa trwałe (ciąg dalszy)

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupa przeanalizowała przesłanki do wystąpienia utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych. W wyniku przeprowadzonej analizy nie stwierdzono przesłanek do utraty wartości i konieczności odpisów.

Na niektórych środkach trwałych ustanowione jest zabezpieczenie kredytów bankowych (patrz nota 25). Na koniec okresów sprawozdawczych wartość zabezpieczeń była następująca:

- 31 grudnia 2017 r. – 115 572 tys. PLN, zabezpieczenia dotyczą kredytów bankowych.
- 31 grudnia 2016 r. – 112 425 tys. PLN, zabezpieczenia dotyczą kredytów bankowych.

Środki trwałe w budowie

Na koniec okresu sprawozdawczego nakłady na środki trwałe w budowie wyniosły łącznie 17 782 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 22 292 tys. zł) i dotyczyły realizowanych przez Grupę zadań związanych m.in. z nakładami zaliczanymi do budynków i budowli oraz maszynami i urządzeniami, które są opisane w tabelce poniżej.

Środki trwałe w budowie (w tysiącach złotych)	31.12.2017	31.12.2016
- budowa budynku wielozadaniowego (poprzednio hurtownia farmaceutyczna)	2 031	3 837
- dla bazy wytwórczej do produkcji leków otrzymywanych na drodze biotechnologicznej w Macierzyszu (patrz nota 31)	9 668	13 943
- pozostałe	6 083	4 512
	17 782	22 292

13. Wartość firmy

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
- przejęcie spółki BIOLEK Sp. z o.o. (1 listopada 2011 r.)	55 534	55 534
	55 534	55 534

Na dzień 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. wartość firmy w całości dotyczyła przejęcia spółki BIOLEK Sp. z o.o. w dniu 1 listopada 2011 r. Na dzień bilansowy Grupa wykonała test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy oraz wartości niematerialnych. W wyniku wykonanego testu Grupa nie stwierdziła utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy oraz wartości niematerialnych i w konsekwencji na 31 grudnia 2017 r. nie wystąpił odpis aktualizujący wartości firmy z przejęcia spółki BIOLEK Sp. z o.o. ani odpis wartości niematerialnych. Grupa przeprowadziła test na utratę wartości firmy i wartości niematerialnych w oparciu o wycenę na podstawie modelu DCF. Główne założenia przyjęte do wyceny to okres 20 lat bez wartości terminalnej, przy założeniu rozwoju sprzedaży produktów z przeznaczeniem na (i) rynek farmaceutyczny na rynku polskim oraz rynkach azjatyckich, dla którego Biolek posiada patent na technologie produkcji na rynku UE, oraz (ii) rynek weterynaryjny stosowany w leczeniu prosiąt na rynkach świata (bez Chin), a także wartości przyjętej stopy dyskontowej na poziomie 19,0% w skali rocznej. Grupa przeprowadziła również analizę wrażliwości modelu wyceny stwierdzając, że głównym czynnikiem mającym wpływ na model jest przyjęta stopa dyskontowa. Przy stopie dyskontowej przekraczającej poziom 27,0% nastąpiłaby utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy z przejęcia spółki BIOLEK Sp. z o.o. oraz wartości niematerialnych.

14. Inne wartości niematerialne

W tysiącach złotych

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Prace rozwojowe w realizacji	Inne wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2017 r.	40 694	208 690	448 792	540 823	1 238 999
Zwiększenia z tytułu:	539	2 443	-	17 922	20 904
- zakup	-	-	-	3 205	3 205
- różnice kursowe	-	-	-	80	80
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	-	-	-	14 637	14 637
- reklasyfikacja	539	-	-	-	539
- pozostałe	-	2 443	-	-	2 443
Zmniejszenia z tytułu:	-	33 674	47	77 612	111 333
- likwidacja	-	1 960	-	139	2 099
- różnice kursowe	-	31 714	47	75 892	107 653
- rozliczenie prac rozwojowych	-	-	-	390	390
- reklasyfikacja	-	-	-	539	539
- utrata wartości	-	-	-	652	652
Wartość brutto na 31 grudnia 2017 r.	41 233	177 459	448 745	481 133	1 148 570
Wartość brutto na 1 stycznia 2016 r.	43 340	241 870	401 743	508 193	1 195 146
Zwiększenia z tytułu:	3 817	15 856	47 598	51 861	119 132
- zakup	522	9	416	5 562	6 509
- różnice kursowe	164	15 847	39	31 322	47 372
- rozliczenie prac rozwojowych	1 658	-	-	-	1 658
- reklasyfikacja	-	-	47 143	-	47 143
- pozostałe	1 473	-	-	14 977	16 450
Zmniejszenia z tytułu:	6 463	49 036	549	19 231	75 279
- likwidacja	-	-	-	6	6
- różnice kursowe	-	-	-	16 546	16 546
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	6 463	1 893	549	-	8 905
- rozliczenie prac rozwojowych	-	-	-	2 612	2 612
- reklasyfikacja	-	47 143	-	-	47 143
- pozostałe	-	-	-	67	67
Wartość brutto na 31 grudnia 2016 r.	40 694	208 690	448 792	540 823	1 238 999

W tysiącach złotych

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Prace rozwojowe w realizacji	Inne wartości niematerialne razem
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości					
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2017 r.	18 152	86 204	244 039	452 410	800 805
Zwiększenia z tytułu:	2 326	8 042	5 986	582	16 936
- amortyzacja	2 326	8 042	5 984	513	16 865
- różnice kursowe	-	-	2	69	71
Zmniejszenia z tytułu:	-	14 488	47	75 619	90 154
- likwidacja	-	1 960	-	-	1 960
- różnice kursowe	-	12 528	47	75 600	88 175
- utrata wartości	-	-	-	19	19
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2017 r.	20 478	79 758	249 978	377 373	727 587
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2016 r.	19 959	72 766	239 639	437 254	769 618
Zwiększenia z tytułu:	3 205	13 962	4 716	31 701	53 584
- amortyzacja	2 982	9 260	4 685	492	17 419
- różnice kursowe	170	4 702	32	31 209	36 113
- utrata wartości	53	-	-	-	53
Zmniejszenia z tytułu:	5 012	524	317	16 545	22 398
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	4 853	517	311	-	5 681
- różnice kursowe	54	7	6	16 545	16 612
- utrata wartości	105	-	-	-	105
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2016 r.	18 152	86 204	244 039	452 410	800 805
Wartość netto					
na 1 stycznia 2017 r.	22 542	122 486	204 753	88 413	438 194
na 31 grudnia 2017 r.	20 755	97 701	198 767	103 760	420 983
na 1 stycznia 2016 r.	23 381	169 104	162 104	70 939	425 528
na 31 grudnia 2016 r.	22 542	122 486	204 753	88 413	438 194

Prace rozwojowe w realizacji

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupa przeanalizowała przesłanki do wystąpienia utraty wartości posiadanych wartości niematerialnych oraz wykonała testy na utratę wartości firmy oraz wartości niematerialnych BIOLEK Sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonej analizy i testów nie stwierdzono przesłanek do utraty wartości i konieczności odpisów.

Na koniec okresu sprawozdawczego nakłady na prace rozwojowe w realizacji wyniosły łącznie 103 760 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 88 413 tys. zł).

Prace rozwojowe w realizacji (w tysiącach złotych)	<u>31.12.2017</u>
BIOTON S.A.:	97 952
- procedury rejestracyjne insuliny klasycznej w związku ze zwiększeniem skali produkcji i ich rejestracji na innych terytoriach	16 673
- nakłady na nowe technologie (w tym rozwój analogów insuliny)	80 307
- pozostałe	972
Grupa SciGen	1 525
- nakłady na rejestracje w Azji i Australii	1 525
BIOLEK Sp. z o.o.	4 283
- rejestracje	4 283
	<u>103 760</u>

15. Należności długoterminowe

W tysiącach złotych

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
a) należności od pozostałych jednostek		
- inne, w tym:	46 950	56 929
- zaliczki na poczet przyszłych płatności	46 950	56 929
	<u>46 950</u>	<u>56 929</u>

Należności z tytułu zaliczek na poczet przyszłych płatności dotyczą opłat licencyjnych na rynku chińskim, które wynikają z umowy z dnia 21 października 2011 r. (z późniejszymi aneksami) zawartej pomiędzy BIOTON S.A. i jej spółką zależną SciGen Ltd. a Hefei Life Science & Technology Park Investments & Development Co Ltd. i Panem Gao Xiaoming. Rozliczenie przedpłaconych części opłat licencyjnych związane jest m.in. z wydłużeniem okresu płatności opłat za sprzedaż insuliny na rynku chińskim. Zmiana wartości należności długoterminowych spowodowana jest głównie zmianą kursu USD/PLN na dzień bilansowy.

16. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego - podatek odroczony

Odroczone aktywa podatkowe wynikają z następujących pozycji bilansowych:

W tysiącach złotych	Aktywa podatkowe	
	31.12.2017	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	299	185
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	12 185
Zapasy	85	51
Należności	1 489	771
Obligacje, kredyty i pożyczki	264	369
Zobowiązania	-	87
Świadczenia pracownicze	1 139	1 097
Rezerwy	4 602	5 343
Środki pieniężne	39	-
Inne	341	5
Razem	8 258	20 093
Nierozliczone straty podatkowe ¹⁾	33 184	34 449
Kompensata podatku odroczonego	(19 350)	(22 275)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku netto	22 092	32 267

¹⁾ Grupa planuje rozliczyć straty w kolejnych latach obrotowych

Odroczone pasywa podatkowe wynikają z następujących pozycji bilansowych:

W tysiącach złotych	Pasywa podatkowe	
	31.12.2017	31.12.2016
Środki trwałe	13 871	13 632
Wartości niematerialne	32 537	35 615
Należności	896	1 362
Kredyty i pożyczki	23 028	24 371
Zobowiązania	462	1 807
Świadczenia pracownicze	5	7
Środki pieniężne	45	1 055
Razem	70 844	77 849
Kompensata podatku odroczonego	(19 350)	(22 275)
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	51 494	55 574

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

<i>W tysiącach złotych</i>	Saldo na 01.01.2017	Zmiany ujęte w wyniku finansowym	Zmiany ujęte w kapitale własnym	Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	Różnice kursowe	Saldo na 31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(13 447)	(125)	-	-	-	(13 572)
Wartości niematerialne	(35 615)	204	-	-	2 874	(32 537)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	12 185	(12 185)	-	-	-	-
Zapasy	51	34	-	-	-	85
Należności	(591)	1 184	-	-	-	593
Kredyty i pożyczki	(24 002)	1 238	-	-	-	(22 764)
Świadczenia pracownicze	1 090	15	29	-	-	1 134
Zobowiązania	(1 720)	1 258	-	-	-	(462)
Środki pieniężne	(1 055)	1 049	-	-	-	(6)
Rezerwy	5 343	(658)	-	(63)	(20)	4 602
Pozostałe	5	336	-	-	-	341
Nierozliczone straty podatkowe	34 449	2 990	-	-	(4 255)	33 184
Razem	(23 307)	(4 660)	29	(63)	(1 401)	(29 402)

<i>W tysiącach złotych</i>	Saldo na 01.01.2016	Zmiany ujęte w wyniku finansowym	Zmiany ujęte w kapitale własnym	Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	Różnice kursowe	Saldo na 31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	(15 314)	254	-	1 712	(99)	(13 447)
Wartości niematerialne	(35 556)	1 134	-	-	(1 193)	(35 615)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	12 185	-	-	-	12 185
Zapasy	379	(328)	-	-	-	51
Należności	(6)	(587)	-	(12)	14	(591)
Kredyty i pożyczki	(23 892)	(110)	-	-	-	(24 002)
Świadczenia pracownicze	1 071	93	(73)	(5)	4	1 090
Zobowiązania	213	(1 933)	-	-	-	(1 720)
Środki pieniężne	(40)	(1 015)	-	-	-	(1 055)
Rezerwy	9 728	(3 997)	-	(406)	18	5 343
Pozostałe	855	(850)	-	-	-	5
Nierozliczone straty podatkowe	29 064	3 661	-	-	1 724	34 449
Razem	(33 498)	8 507	(73)	1 289	468	(23 307)

Różnice przejściowe, na których nie jest liczony podatek odroczoney

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Różnice dodatnie	-	-
Różnice ujemne	-	-
Straty podatkowe	2 346	1 856
	2 346	1 856

17. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) rozliczenia międzyokresowe, w tym:	2 417	2 397
- rejestracje zagraniczne	1 022	1 442
- koszty zakazu konkurencji	1 274	823
- inne koszty rozliczane w czasie	121	132
	2 417	2 397

18. Zapasy

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) materiały	9 054	14 706
b) półprodukty i produkty w toku	70 244	58 604
c) produkty gotowe	11 671	21 537
d) towary	13 659	21 944
e) zaliczki na dostawy	433	351
Zapasy netto, razem	105 061	117 142
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	923	772
Zapasy brutto, razem	105 984	117 914

Na koniec okresu sprawozdawczego zabezpieczenia na zapasach z tytułu kredytów wynosiły 86 697 tys. zł (dla produktów wartość zabezpieczeń liczona jest wg cen sprzedaży) (na 31 grudnia 2016 r. 89 042 tys. zł - patrz nota 25). Różnica wartości zabezpieczenia wynika ze zmiany kursów walut do przeliczenia cen, ilość zabezpieczeń bez zmian.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących stan zapasów

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	772	3 059
Zwiększenia	446	241
- utworzenie	446	241
Zmniejszenia	(295)	(2 528)
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	(1 208)
- wykorzystanie	-	(553)
- różnice kursowe	(29)	(11)
- odwrócenie	(266)	(756)
Stan na koniec okresu:	923	772

19. Krótkoterminowe aktywa finansowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) w pozostałych jednostkach	163	-
- instrumenty finansowe - forwardy	163	-
	163	-

20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) należności od pozostałych jednostek	101 807	77 312
- z tytułu dostaw i usług	92 796	68 830
- z tytułu podatków, w tym:	4 268	4 318
- podatek VAT	4 226	4 180
- inne podatki	42	138
- inne, w tym:	4 743	4 164
- zaliczki na środki trwałe w budowie	324	368
- należności od pracowników (pożyczki z ZFŚS i zaliczki)	297	147
- zaliczki na poczet dostaw	2 912	2 422
- należności za sprzedane udziały	-	25
- pozostałe	1 210	1 202
	101 807	77 312

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe są przedstawione w kwotach netto. Odpisy aktualizacyjne należności na 31 grudnia 2017 r. wyniosły 1 606 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. wyniosły 5 020 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów aktualizujących stan należności krótkoterminowych

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	5 020	18 925
Zwiększenia z tytułu	964	417
- należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	964	252
- różnice kursowe	-	165
Zmniejszenia z tytułu:	4 378	14 322
- różnice kursowe	895	850
- wykorzystanie	1 360	9 136
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	4 265
- odwrócenie	2 123	71
Stan na koniec okresu	1 606	5 020
- odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	870	4 284
- odpisy aktualizujące należności pozostałe	736	736

Indywidualnie dla każdego klienta Grupa ocenia stan przeterminowanych należności, uwzględniając powód ich przeterminowania, kondycję finansową dłużnika, oraz poziom prawdopodobieństwa spłaty należności przez klienta. Grupa podejmuje decyzję o utworzeniu odpisu na należności na podstawie przeprowadzonych analiz i kierując się odpowiednimi przesłankami, że klient nie jest w stanie w dającej się przewidzieć przyszłości spłacić zaległe należności. Każdorazowo po sporządzeniu struktury wiekowej na moment sprawozdawczy Grupa dokonuje analizy należności kierując się przede wszystkim indywidualnym podejściem do każdej powstałej należności, ale również uwzględniając zasady opisane powyżej.

Struktura wiekowa należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług

W tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Należności bieżące z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty:	70 901	33 154
- bieżące do 30 dni	24 972	17 514
- bieżące od 31 do 60 dni	19 399	8 784
- bieżące od 61 do 90 dni	25 631	6 326
- bieżące od 91 do 180 dni	899	530
- bieżące od 181 do 365 dni	-	-
Odписы aktualizujące należności bieżące z tytułu dostaw i usług	-	-
Należności bieżące z tytułu dostaw i usług netto	70 901	33 154
Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty:	22 766	39 960
- przeterminowane do 30 dni	16 841	31 939
- przeterminowane od 31 do 60 dni	4 540	3 192
- przeterminowane od 61 do 90 dni	19	3 573
- przeterminowane od 91 do 180 dni	403	1 129
- przeterminowane od 181 do 365 dni	19	35
- przeterminowane powyżej 365 dni	944	92
Odписы aktualizujące należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług ¹⁾	870	4 284
Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług netto	21 896	35 676
Należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	92 797	68 830

Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług netto

w tym:

- przeterminowane do 30 dni	16 841	30 934
- przeterminowane od 31 do 60 dni	4 540	2 690
- przeterminowane od 61 do 90 dni	19	884
- przeterminowane od 91 do 180 dni	403	1 129
- przeterminowane od 181 do 365 dni	19	35
- przeterminowane powyżej 365 dni	74	4
	21 896	35 676

¹⁾ Odписы aktualizujące należności przeterminowane z tytułu dostaw robót i usług dotyczą należności przeterminowanych powyżej 365 dni.

21. Środki pieniężne

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w kasie	20	30
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	29 809	56 535
Lokaty terminowe	8 858	32 022
Środki pieniężne, razem (wartość bilansowa)	38 687	88 587
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	1 327
Środki pieniężne na koniec okresu (wartość w rachunku przepływów pieniężnych)	38 687	89 914
Kredyt w rachunku bieżącym	(7 419)	(7 093)
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	(1 327)
Środki pieniężne na koniec okresu po wyłączeniu kredytów w rachunku bieżącym i środków w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	31 268	81 494

Środki pieniężne na rachunkach bankowych są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty terminowe mają charakter krótkoterminowy, są zakładane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych (*patrz również nota 30*).

Środki pieniężne na rachunkach bankowych i lokaty terminowe są zgromadzone na rachunkach bankowych w bankach, w których Grupa korzysta z kredytowania (*patrz również nota 25*).

22. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) rozliczenia międzyokresowe, w tym:	5 847	7 283
- ubezpieczenia	626	676
- rejestracje krajowe i zagraniczne	744	1 165
- artykuły jednorazowego użytku	435	593
- kaucje	888	974
- podatki i opłaty	1 999	2 263
- walidacje	134	301
- koszty zakazu konkurencji	896	568
- zaliczki do dostawców	10	67
- zaliczka na koszty odsetkowe	-	571
- pozostałe	115	105
	5 847	7 283

23. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa przeznaczone do sprzedaży nie wystąpiły, w związku z brakiem spełnienia wymogów wynikających z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”.

Stan na 31 grudnia 2016 r.

W bieżącym okresie Zarząd BIOTON S.A. podjął decyzję o sprzedaży grupy TRICEL S.A. (patrz nota 11 i 43).

Ze względu na fakt, iż aktywa i pasywa spółki TRICEL S.A. są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółka TRICEL S.A. nie podlega konsolidacji i w konsekwencji aktywa i pasywa spółki TRICEL S.A. nie wchodzi w skład aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiły 74 757 tys. zł i obejmowały aktywa spółek Fisiopharma S.r.l. oraz Pharmatex Italia S.r.l.

	<u>31.12.2016</u>
Aktywa Fisiopharma S.r.l.	46 090
Aktywa Pharmatex Italia S.r.l.	28 667
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	74 757
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	60 379

Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2016 r. składały się z poniższych pozycji:

	<u>31.12.2016</u>
Rzeczowe aktywa trwałe	28 257
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	421
Zapasy	11 015
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	25 796
Należności z tytułu podatku dochodowego	7 941
Środki pieniężne	1 327
Razem aktywa przeznaczone do sprzedaży	74 757
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	21 842
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 699
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	5 827
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	30 923
Rozliczenia międzyokresowe	88
Razem zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	60 379
Aktywa przeznaczone do sprzedaży netto	14 378

24. Kapitały własne

Kapitał akcyjny

W tysiącach akcji

	Akcje zwykłe	
	31.12.2017	31.12.2016
Ilość akcji na początek okresu	85 864	85 864
Akcje serii A po scaleniu	85 864	85 864
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacona, po scaleniu)	85 864	85 864
Wartość nominalna 1 akcji (po scaleniu)	20 zł	20 zł

W roku 2017 Spółka BIOTON S.A. nie emitowała akcji.

Struktura kapitału akcyjnego BIOTON S.A. na 31 grudnia 2017 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów (w szt.)	% kapitału zakładowego
1 UniApek S.A.	16 989 289	19,79
2 Perfect Trend Ventures Ltd.	10 186 419	11,86
3 Troqueera Enterprises Ltd	8 480 570	9,88
4 Basolma Holding Ltd	6 151 852	7,16
5 AIS Investment 2 Sp. z o. o.	5 151 852	6,00
6 Pozostali akcjonariusze posiadający < 5%	38 904 218	45,31
	85 864 200	100

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

w tysiącach złotych

Emisje	Wartość emisyjna	Ilość akcji (w szt.)	Cena emisyjna 1 akcji (w złotych)	Wartość nominalna odniesiona na kapitał akcyjny	Koszty emisji	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej
C	44 000	16 000 000	2,75	16 000	4 239	23 761
D	2 873	298 358	9,63	298	1 979	596
E	14 952	2 020 579	7,40	2 021	2 249	10 682
F	85 000	8 500 000	10	8 500	868	75 632
G	356 456	1 697 408 406	0,21	339 482	9 258	7 716
H	-	-	-	-	48	(48)
I	183 352	81 489 729	2,25	16 298	157	166 897
J	244 971	272 190 000	0,90	54 438	4 424	186 109
K	34 250	32 619 428	1,05	6 524	207	27 519
L	35 067	33 082 033	1,06	6 616	70	28 381
M	60 000	300 000 000	0,20	60 000	3 955	(3 955)
N	96 641	483 206 610	0,20	96 641	4 126	(4 126)
O	-	-	-	-	179	(179)
P	-	-	-	-	8	(8)
R	93 501	467 505 200	0,20	93 501	1 654	(1 654)
S	26 974	134 870 120	0,20	26 974	192	(192)
T	50 000	250 000 000	0,20	50 000	277	(277)
U	119 000	595 000 000	0,20	119 000	722	(722)
W	19 684	89 474 460	0,22	17 895	109	1 680
Y	20 000	100 000 000	0,20	20 000	120	(120)
Z	-	-	-	-	476	(476)
A1	52 196	260 980 086	0,20	52 196	295	(295)
AA	319 117	1 595 585 570	0,20	319 117	1 834	(1 834)
AB	250 000	1 250 000 000	0,20	250 000	1 335	(1 335)
AC	1	3 688	0,20	1	201	(201)
AC	-	-	-	-	31	(31)
Pokrycie straty z 2008						(68 591)
Pokrycie straty z 2009						(387 798)
Razem	2 108 035	-	-	1 555 502	39 013	57 131

Kapitał zapasowy

W kapitale zapasowym ujmowane są podzielone zyski oraz z kapitału zapasowego pokrywane są straty, zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia. W kapitale zapasowym ujmowana jest również wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Na 31 grudnia 2017 r. wysokość kapitału zapasowego wynosiła 260 775 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 260 775 kwota tys. zł).

W 2017 roku Spółka BIOTON S.A. nie wypłacała dywidendy. Spółka BIOTON S.A. nie planuje wypłaty dywidendy w roku 2018.

Zysk / (strata) przypadający na jedną akcję

Kalkulacja podstawowej straty przypadającej na jedną akcję dokonana została w oparciu o stratę netto przypisaną akcjonariuszom jednostki dominującej z działalności kontynuowanej w kwocie 14 537 tys. zł oraz o średnią ważoną liczbę akcji w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. w liczbie 85 864 200 szt.

	01.01.2017 - 31.12.2017
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	85 864 200
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji (w szt.)	85 864 200
Zysk/(Strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w złotych)	
Podstawowy	
Rozwodniony	

Średnia ważona liczba akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Akcje serii	Ilość w sztukach	Ilość w sztukach narastająco	Okres	Ilość dni	Średnia ważona liczba akcji
A, AA, AB, AC	85 864 200	85 864 200	01.01.2017–31.12.2017	365	85 864 200
	85 864 200			365	85 864 200

Średnia ważona liczba akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Akcje serii	Ilość w sztukach	Ilość w sztukach narastająco	Okres	Ilość dni	Średnia ważona liczba akcji
A, AA, AB, AC	85 864 200	85 864 200	01.01.2016–31.12.2016	365	85 864 200
	85 864 200			365	85 864 200

W dniu 31 grudnia 2016 r. zakończył się okres realizacji uprawnień wynikających z programów motywacyjnych dla kadry zarządzającej. W ramach programów nie zostały wydane żadne akcje. Na dzień 31 grudnia 2017 r. nie było akcji rozwadniających wynik.

25. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje zobowiązania Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Grupa przedstawione są w nocie 30.

Zobowiązania długoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty	19 625	40 434
Zobowiązania z tytułu leasingu	3 806	7 075
Zobowiązania długoterminowe, razem	23 431	47 509

Zobowiązania krótkoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty, w tym:	169 183	115 354
- kredyty w rachunku bieżącym	7 419	7 093
- pozostałe kredyty, w tym:	161 764	108 261
- kredyty długoterminowe reklasyfikowane do krótkoterminowych ¹⁾	35 304	63 283
- linia factoringowa	28 804	19 371
Pożyczki	700	61 660
Instrumenty pochodne	37	-
Zobowiązania z tytułu zadłużenia kart kredytowych	215	205
Zobowiązania z tytułu leasingu	4 697	4 515
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	174 832	181 734

¹⁾ Zgodnie z MSR 1 par 74 Grupa BIOTON S.A. reklasyfikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Grupa BIOTON S.A. otrzymała od banków waivers, potwierdzające akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych..

Zestawienie kredytów i pożyczek (część długo i krótkoterminowa)

<i>W tysiącach złotych</i>	Waluta	Rodzaj i wysokość oprocentowania	Termin spłaty wg umowy	Kwota w złotych
BOŚ S.A.	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	06.2018	19 162
BOŚ S.A. pożyczka hipoteczna	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	05.2025	20 151
BOŚ S.A. kredyt inwestycyjny	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	05.2025	2 436
BOŚ S.A. (linia faktoringowa)	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 1M plus marża	03.2019	28 804
ING Bank Śląski S.A. ¹⁾	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 1M plus marża	03.2021	31 256
HSBC Bank Polska S.A. ¹⁾	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	06.2020	20 830
HSBC Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 1M plus marża	03.2019	3 944
Bank of China (Luxembourg) S.A. Oddział w Polsce	EUR	Oprocentowanie zmienne – stawka EUROIBOR 3M plus marża	11.2018	54 298
HSBC Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	03.2019	3 357
HSBC Bank Polska S.A. ¹⁾	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	06.2020	4 452
Pozostałe				818
Razem				189 508

¹⁾ Zgodnie z MSR 1 par 74 Grupa BIOTON S.A. reklasifikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Grupa BIOTON S.A. otrzymała od banków waivers, potwierdzające akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych..

Zabezpieczenia kredytów wynikające z umów:

- hipoteki na nieruchomościach o wartości 255 000 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 255 000 tys. zł) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej),
- zastaw rejestrowy na rzeczowych aktywach trwałych w kwocie 115 572 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 112 425 tys. zł) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej - *patrz nota 12*,
- zastaw rejestrowy na zapasach w wysokości 86 697 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 89 042 tys. zł) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej - *patrz nota 18*,
- poręczenie spółki zależnej SciGen w wysokości 62 000 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. kwota 62 000 tys. zł).

Pożyczki nie posiadają zabezpieczeń.

W BOŚ S.A., ING Bank Śląski S.A., HSBC Bank Polski S.A. złożone są pełnomocnictwa do dysponowania rachunkami BIOTON S.A. prowadzonymi przez te banki.

W BOŚ S.A. Spółka BIOTON S.A. złożyła weksle własne in blanco wraz z deklaracją wekslową na kwoty 3,1 tys. zł, 25 900 tys. zł i 26 000 tys. zł.

BIOTON S.A.

W dniu 6 grudnia 2016 r. Spółka BIOTON S.A. złożyła oświadczenie w BOŚ S.A. w postaci aktów notarialnych o poddaniu się egzekucji w trybie 777 pkt 5 k.p.c. do: (i) kredytu inwestycyjnego do kwoty 4 124 tys. PLN z terminem do 9 maja 2028 r., (ii) pożyczki hipotecznej do kwoty 33 824 tys. PLN z terminem do 9 maja 2028 r.

W dniu 5 lipca 2016 r. Spółka BIOTON S.A. złożyła oświadczenia o poddaniu się egzekucji związane z umowami kredytowymi w ING Bank Śląski S.A. do kwoty 93 mln PLN z terminem do 7 czerwca 2025 r. i w HSBC Bank Polska S.A. do kwoty 57 mln PLN, z terminem do 30 czerwca 2023 r. oraz 18 mln PLN z terminem do 27 stycznia 2020 r.

Spółka w ramach współpracy z ING Bankiem Śląskim S.A. podpisała umowę o akredytywę z limitem 2 000 tys. PLN z terminem obowiązywania do 07 maja 2017 r.

W dniu 5 marca 2018 r. Spółka podpisała aneks nr 7 z BOŚ S.A. o przedłużeniu linii faktoringowej do 1 marca 2019 r.

W dniu 8 marca 2018 r. Spółka BIOTON S.A. podpisała z HSBC Bank Polska S.A. aneks nr 6 na wydłużenie terminu spłaty kredytu w rachunku bieżącym do 29 marca 2019 r. oraz na wydłużenie umowy akredytywy do 26 sierpnia 2019 r.

Do dnia publikacji sprawozdania finansowego Spółka spłaciła częściowo kredyty w bankach:

- BOŚ S.A. ratę kredytu odnawialnego w wysokości 1 000 tys. zł, raty kredytu inwestycyjnego w wysokości 108 tys. zł oraz raty pożyczki hipotecznej w wysokości 771 tys. zł,
- ING Banku Śląskim raty kapitałowe w wysokości 5 264 tys. zł,
- HSBC Bank Polska S.A. ratę kapitałową w wysokości 2 000 tys. zł.

BIOLEK Sp. z o.o.

Zabezpieczenia kredytu udzielonego przez HSBC Bank Polska S.A.:

- poręczenie spłaty zobowiązań z tytułu kredytów BIOLEK sp. z o.o. przez BIOTON S.A., na kwotę 10 mln PLN, w formie umowy zabezpieczenia korporacyjnego,
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 ust. 5 KPC,
- pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami Spółki BIOLEK sp. z o.o. prowadzonymi przez Bank.

W 2017 r. Spółka BIOLEK sp. z o.o. spłaciła raty kapitałowe w wysokości po 350 tys. PLN z tytułu kredytu do HSBC Bank Polska S.A. W 2018 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego Spółka BIOLEK sp. z o.o. spłaciła kolejną ratę kapitałową w wysokości 350 tys. PLN.

W dniu 12 marca 2018 r. Spółka BIOLEK sp. z o.o. podpisała z HSBC Bank Polska S.A. aneks nr 6 przedłużający termin spłaty kredytu w rachunku bieżącym do 29 marca 2019 r.

W 2017 r. Spółka BIOLEK sp. z o.o. spłaciła część pożyczki do Troqueera Enterprises Ltd na kwotę 94 tys. zł kapitału z pożyczki na 250 tys. zł wraz z należnymi odsetkami do dnia spłaty. W 2018 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego Spółka BIOLEK sp. z o.o. częściowo spłaciła kapitał w wysokości 30 tys. zł.

Leasing finansowy

Umowy leasingu finansowego dotyczą urządzeń technicznych oraz środków transportu (*patrz nota 12*). W ramach podpisanych umów 10 jest umowami leasingu operacyjnego a 1 leasingu finansowego, jednakże zgodnie z ustawą o rachunkowości wszystkie umowy traktowane są jako leasing finansowy. Umowy zawarte są na okres do pięciu lat. Po zakończeniu umowy Spółka BIOTON S.A. ma możliwość wykupienia przedmiotu leasingu po wartości nominalnej. Zobowiązania z tytułu leasingu dla trzech umów są zabezpieczone weksłami in blanko, pozostałe umowy nie posiadają zabezpieczeń (*patrz również nota 32*).

Zobowiązania z tytułu leasingu

W tysiącach złotych

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Nie dłużej niż 1 rok	4 931	4 917	4 697	4 515
Od 1 roku do 5 lat	3 906	7 304	3 806	7 075
	8 837	12 221		
Minus przyszłe obciążenia finansowe	(334)	(631)		
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	8 503	11 590	8 503	11 590

W wartości bieżących minimalnych opłat leasingowych w wysokości 8 503 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 11 590 tys. zł) kwota 5 455 tys. zł dotyczy umów leasingu finansowego a kwota 3 048 tys. zł umów leasingu operacyjnego (na 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 7 831 tys. PLN i 3 759 tys. PLN).

26. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

W tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa na odprawy emerytalne	4 005	4 055
	4 005	4 055

Na 31 grudnia 2017 r. rezerwy na odprawy emerytalne wyniosły 4 005 tys. zł, w tym Grupa Biopartners Holdings AG 1 870 tys. zł, BIOTON S.A. 1 794 tys. zł oraz pozostałe w kwocie 341 tys. zł.

Spółka BIOTON S.A. corocznie tworzy rezerwę na odprawy emerytalne na podstawie wyceny zewnętrznego aktuarium. Założenia przyjęte do oszacowania rezerwy to min.: wiek emerytalny dla mężczyzn 65 lat, dla kobiet 60 lat, długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,25%, stopa dyskonta 3,50%, tj. na przewidywanym poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym (dziesięcio- i dwudziestoletnich obligacji skarbowych). W 2016 obowiązywały założenia: wiek emerytalny dla mężczyzn 65 lat, dla kobiet 60 lat, długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,5%, stopa dyskonta 3,5%, tj. na przewidywanym poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym (dziesięcio- i dwudziestoletnich obligacji skarbowych).

W ramach zmian w MSR 19 począwszy od 1 stycznia 2013 r. wyeliminowana została tzw. „metoda korytarzowa”, wobec czego pełna kwota deficytu lub nadwyżki finansowej programu jest ujmowana przez spółkę BIOTON S.A. w sprawozdaniu finansowym. Wyeliminowana została także możliwość odmiennej prezentacji zysków i strat związanych z programem zdefiniowanych świadczeń. Koszty zatrudnienia i koszty finansowe ujmuje się w wyniku, zaś skutki przeszacowania w pozostałych całkowitych dochodach, dzięki czemu są one prezentowane oddzielnie od zmian wynikających z bieżącej działalności jednostki. Poszerzone zostały wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat programów zdefiniowanych świadczeń dla lepszego odzwierciedlenia charakteru tych programów i wynikającego z nich ryzyka.

Grupa nie prezentuje zmian w związku ze zmianami MSR 19, gdyż ich wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest nieistotny.

Zmiany zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych

W tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa z tytułu odpraw emerytalnych – bilans otwarcia	4 055	8 962
Wypłata odpraw emerytalnych	-	(74)
Przeniesienie do zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	-	(5 827)
Różnice kursowe	(278)	281
Zwiększenia – straty aktuarialne ujęte w kapitałach	12	-
Zmniejszenia – straty aktuarialne ujęte w kapitałach	(143)	(385)
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat	359	1 116
Pozostałe	-	(18)
	4 005	4 055

27. Przychody przyszłych okresów

W tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Dotacje z MG (patrz nota 27 i 31.1)	16 757	17 398
Dotacje z NFOŚiGW (patrz nota 27 i 31.2)	2 882	2 993
Dotacje z NCBR (patrz nota 27 i 31.3)	500	-
	20 139	20 391

Dalsze informacje o dotacjach zawarte są w notach 27 i 31.

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania długoterminowe

W tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
a) wobec pozostałych jednostek	11 139	11 200
- inne, w tym:	11 139	11 200
- zobowiązania z tytułu zakupu udziałów w spółce BIOLEK ¹⁾	10 342	10 342
- zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	797	858
	11 139	11 200

¹⁾ wypłata ostatniej premii do Troqueera z tytułu zakupu udziałów BIOLEK Sp. z o.o. Spełnienie skumulowanego wyniku EBITDA na poziomie 30 mln PLN w BIOLEK Sp. z o.o. nie wydarzy się w ciągu kolejnych 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania krótkoterminowe

W tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
a) wobec pozostałych jednostek	48 923	72 394
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	38 532	62 396
- do 12 miesięcy	38 532	62 374
- powyżej 12 miesięcy	-	22
- z tytułu wynagrodzeń	3 100	2 694
- z tytułu podatków, w tym:	4 435	3 238
- ubezpieczenia społeczne ZUS	2 844	2 366
- podatek dochodowy od osób fizycznych	1 066	808
- podatek VAT	391	8
- PFRON	62	56
- pozostałe podatki	72	-
- inne, w tym:	2 856	4 066
- zobowiązania z tytułu dostaw niefinansowych aktywów trwałych	1 580	2 777
- zobowiązania z tytułu dostaw niefakturowanych	410	50
- inne	866	1 239
b) fundusze specjalne (wg tytułów)	194	100
- ZFŚS	194	100
	49 117	72 494

29. Rezerwy i inne rozliczenia międzyokresowe

W tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	32 620	25 376
a) rozliczenia międzyokresowe kosztów	20 183	13 239
- rezerwa na urlopy	5 579	4 999
- rezerwa na koszty mediów	403	580
- rezerwa na koszty prawne	85	-
- rezerwa na rabaty udzielone w następnym okresie	1 975	1 159
- rezerwa na audyt	656	989
- rezerwa na opłaty licencyjne	11	10
- rezerwa na zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	1 585	-
- rezerwa na opłaty spedycyjne	723	-
- rezerwa na odprawy emerytalne	337	518
- świadczenia pracownicze	677	247
- rezerwa na koszty reklamy i promocji	964	4
- rezerwa na koszty wynagrodzeń wraz z narzutami	4 291	364
- rezerwa na pozostałe koszty rodzajowe	749	639
- rezerwa na pozostałe koszty operacyjne	381	69
- rezerwa na koszty finansowe	407	2 103
- rezerwa na podatki	574	372
- rezerwa na opłaty warunkowe	-	825
- pozostałe	786	361
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	12 437	12 137
- dotacje z MG (patrz noty 27 i 31.1)	641	641
- dotacje z NFOŚ (patrz noty 27 i 31.2)	112	112
- dotacje z NCBR (patrz noty 27 i 31.3)	300	-
- zaliczka na poczet dostaw	11 360	11 360
- pozostałe	24	24

30. Instrumenty finansowe**30.1 Dane ogólne o instrumentach finansowych****Stan na 31 grudnia 2017 r.**

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
a) Kwalifikacja	Środki pieniężne	Zobowiązanie finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
b) Zakres i charakter instrumentu	Pozbawione ryzyka lub o niskim ryzyku inwestycje krótkoterminowe	Kredyty bankowe, pożyczki krótkoterminowe, w tym linia faktoringowa	Szczegóły patrz poniżej	Szczegóły patrz poniżej
c) Wartość bilansowa instrumentu (w tysiącach złotych)	38 687	Kredyty 188 808 Pożyczki 700	Należności z tytułu dostaw i usług 101 807 Należności długoterminowe 46 950	49 117
d) Wartość instrumentu w walucie obcej (w tysiącach)	10 538 PLN 1 775 USD 172 EUR 1 294 AUD 5 199 054 KRW Inne waluty 736 PLN	135 092 PLN 13 018 EUR Inne waluty 118 PLN	50 336 PLN 22 628 USD 225 EUR 2 424 AUD 3 670 860 KRW inne waluty 116 PLN	34 872 PLN 1 894 USD 907 EUR 952 AUD 334 392 KRW Inne waluty 185 PLN
e) Cel nabycia lub wystawienia	Lokowanie wolnych środków	Kredyty na bieżącą działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność
f) Kwota (wielkość) będąca podstawą obliczenia przyszłych płatności	Suma lokat	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna
g) Suma i termin przyszłych przychodów lub płatności kasowych	Odsetki zależne od czasu trwania	Odsetki płatne miesięcznie	Według wartości nominalnej	Według wartości nominalnej
h) Termin ustalenia cen, termin zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Instrumenty płynne typu overnight i do 3M	Splata kapitału w terminach wynikających z umów	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami
i) Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Dowolna	Istnieje	Istnieje	Istnieje
j) Cena lub przedział cen realizacji instrumentu	Według wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
k) Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Brak	Brak	Brak	Brak
l) Ustalona stopa lub kwota odsetek, dywidendy lub innych przychodów oraz	Zmienna, WIBID minus marża banku	Kredyt bankowy – dla PLN WIBOR + marża banku, dla walutowych	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
termin ich płatności	Termin płatności w momencie zakończenia	EUROIBOR + marża banku Terminy spłaty – miesięcznie i kwartalnie		
m) Zabezpieczenie związane z instrumentem, przyjęte lub złożone	Brak	Opisane w nocie 25	Brak	Brak
n) Ww. informacje dla instrumentu, na który dany instrument może być zamieniony	N/D	N/D	N/D	N/D
o) Inne warunki towarzyszące danemu instrumentowi	Brak	Kredyt bankowy – min. wykorzystanie kredytów zgodnie z umowami	Brak	Brak
p) Rodzaj ryzyka związanego z instrumentem	Stopy procentowej, kredytowe instytucji finansowej	Stopy procentowej i ryzyko płynności	Stopy procentowej, walutowe i kredytowe odbiorcy	Walutowe
q) Suma istniejących zobowiązań z tytułu zajętych pozycji w instrumentach	Brak	Brak	Brak	Brak
r) Wartość godziwa instrumentu	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej
s) Metoda ustalenia wartości godziwej	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt
t) Kategoria instrumentów finansowych	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Informacje o należnościach handlowych są zawarte w nocie 20, natomiast o zobowiązaniach handlowych w nocie 28.

Stan na 31.12.2016 r.

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
a) Kwalifikacja	Środki pieniężne	Zobowiązanie finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
b) Zakres i charakter instrumentu	Pozbawione ryzyka lub o niskim ryzyku inwestycje krótkoterminowe	Kredyty bankowe, pożyczki krótkoterminowe, w tym linia faktoringowa	Szczegóły patrz poniżej	Szczegóły patrz poniżej
c) Wartość bilansowa instrumentu (w tysiącach złotych)	88 587	Kredyty 155 788 Pożyczki 61 660	Należności z tytułu dostaw i usług 77 312 Należności długoterminowe 56 929	72 494
d) Wartość instrumentu w walucie obcej (w tysiącach)	6 166 PLN 2 833 USD 12 348 EUR 1 281 AUD 3 290 778 KRW Inne waluty 648 PLN	156 496 PLN 13 757 EUR Inne waluty 92 PLN	23 850 PLN 21 880 USD 92 EUR 2 595 AUD 3 022 658 KRW inne waluty 201 PLN	54 231 PLN 1 247 USD 1 114 EUR 2 328 AUD 224 836 KRW Inne waluty 315
e) Cel nabycia lub wystawienia	Lokowanie wolnych środków	Kredyty na bieżącą działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność
f) Kwota (wielkość) będąca podstawą obliczenia przyszłych płatności	Suma lokat	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna
g) Suma i termin przyszłych przychodów lub płatności kasowych	Odsetki zależne od czasu trwania	Odsetki płatne miesięcznie	Według wartości nominalnej	Według wartości nominalnej
h) Termin ustalenia cen, termin zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Instrumenty płynne typu overnight i do 3M	Splata kapitału w terminach wynikających z umów	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami
i) Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Dowolna	Istnieje	Istnieje	Istnieje
j) Cena lub przedział cen realizacji instrumentu	Według wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
k) Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Brak	Brak	Brak	Brak
l) Ustalona stopa lub kwota odsetek, dywidendy lub innych przychodów oraz termin ich płatności	Zmienna, WIBID minus marża banku Termin płatności w momencie zakończenia	Kredyt bankowy - WIBOR + marża banku, dla walutowych LIBOR + marża lub stałe stopy procentowe Termin spłaty – miesięcznie i kwartalnie	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
m) Zabezpieczenie związane z instrumentem, przyjęte lub złożone	Brak	Opisane w nocie 27	Brak	Brak
n) Ww. informacje dla instrumentu, na który dany instrument może być zamieniony	N/D	N/D	N/D	N/D
o) Inne warunki towarzyszące danemu instrumentowi	Brak	Kredyt bankowy – min. wykorzystanie kredytów zgodnie z umowami	Brak	Brak
p) Rodzaj ryzyka związanego z instrumentem	Stopy procentowej, kredytowe instytucji finansowej	Stopy procentowej i ryzyko płynności	Stopy procentowej, walutowe i kredytowe odbiorcy	Walutowe
q) Suma istniejących zobowiązań z tytułu zajętych pozycji w instrumentach	Brak	Brak	Brak	Brak
r) Wartość godziwa instrumentu	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej
s) Metoda ustalenia wartości godziwej	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt
t) Kategoria instrumentów finansowych	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Informacje o należnościach handlowych są zawarte w nocie 20, natomiast o zobowiązaniach handlowych w nocie 28.

30.2 Efektywne stopy procentowe i analiza kategorii wiekowych na 31 grudnia 2017 r.

PASYWA

<i>W tysiącach złotych</i>	Efektywna stopa	do roku	od 1 do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
	procentowa					
BOŚ S.A. kredyt odnawialny	5,78%	19 162	-	-	-	19 162
BOŚ S.A. pożyczka hipoteczna	4,92%	2 600	2 439	8 036	7 076	20 151
BOŚ S.A. kredyt inwestycyjny	4,96%	362	324	969	781	2 436
BOŚ S.A. (linia faktoringowa)		28 804	-	-	-	28 804
ING Bank Śląski S.A. ¹⁾	4,99%	11 909	8 708	10 639	-	31 256
HSBC Bank Polska S.A. ¹⁾	4,63%	7 951	7 953	4 926	-	20 830
HSBC Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	3,93%	3 944	-	-	-	3 944
Bank of China (Luxembourg) S.A. Oddział w Polsce		54 298	-	-	-	54 298
HSBC Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	4,23%	3 357	-	-	-	3 357
HSBC Bank Polska S.A. ¹⁾	4,84%	1 374	1 385	1 693	-	4 452
Pozostałe		818	-	-	-	818
		134 579	20 809	26 263	7 857	189 508

¹⁾ Zgodnie z MSR 1 par. 74 Grupa BIOTON S.A. reklasifikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Grupa BIOTON S.A. otrzymała od banków waivery, potwierdzające akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych.

31.12.2017

	Przed reklasyfikacją	Reklasyfikacja	Po reklasyfikacji
Kredyty i pożyczki długoterminowe	54 929	(35 304)	19 625
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	134 579	35 304	169 883
Kredyty i pożyczki razem	189 508	-	189 508

30.3 Uzgodnienie zobowiązań finansowych

Dane w tysiącach	Nota	01.01.2017	Przepływy pieniężne z działalności finansowej			Zmiany niepieniężne				31.12.2017
			Zaciągnięcie	Splata	Odsetki zapłacone	Naliczenia odsetek i prowizji	Nowe leasingi finansowe	Sprzedaż jednostek zależnych	Różnice kursowe	
Kredyty	25	155 788	64 223	(30 817)	(5 877)	5 990	-	-	(499)	188 808
Pożyczki, w tym:	25	61 660	-	(57 962)	(4 155)	4 119	-	-	(2 962)	700
- od jednostek powiązanych	25	60 860	-	(57 868)	(4 155)	4 125	-	-	(2 962)	-
- od pozostałych jednostek	25	800	-	(94)	-	(6)	-	-	-	700
Instrumenty pochodne	25	-	-	-	-	37	-	-	-	37
Karty kredytowe	25	205	12	-	-	(2)	-	-	-	215
Leasing	25	11 590	-	(5 061)	(198)	552	1 620	-	-	8 503
		229 243	64 235	(93 840)	(10 230)	10 696	1 620	-	(3 461)	198 263
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	36.2	21 505	-	(3 967)	-	124	-	(16 822)	(840)	-
		250 748	64 235	(97 807)	(10 230)		1 620	(16 822)	(4 301)	198 263

30.4 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko straty finansowej dla Grupy BIOTON w przypadku, gdy klient lub kontrahent będący stroną transakcji w odniesieniu do instrumentu finansowego nie wywiąże się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to w przypadku Grupy BIOTON odnosi się do długoterminowych aktywów finansowych oraz należności handlowych. Analiza wiekowa należności oraz zmiany stanu odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane są w nocie 20.

W 2017 r. Spółka BIOTON S.A. kontynuowała ubezpieczenie należności wynikających ze sprzedaży towarów w systemie kredytu kupieckiego z odroczonym terminem płatności. Przedmiot ubezpieczenia stanowiły należności pieniężne przysługujące Spółce BIOTON S.A. od kontrahentów krajowych. Limit odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu zawartego ubezpieczenia wyliczony na podstawie zapłaconej składki w danym okresie ubezpieczeniowym wynosił 10 150 tys. PLN. Ponadto Spółka BIOTON S.A. kontynuowała podpisaną z bankiem BOŚ S.A. umowę faktoringową dotyczącą należności krajowych, która pozytywnie oddziaływała na płynność finansową. W 2017 r. Spółka BIOTON S.A. kontynuowała umowę na ubezpieczenie należności zagranicznych dla jednego kontrahenta z limitem odpowiedzialności 1 461 tys. PLN. Sprzedaż do większości kontrahentów zagranicznych nie jest prowadzona w systemie kredytu kupieckiego a jedynie poprzez przedpłatę za zamówiony towar, co zmniejsza ryzyko płynności. W związku z dużym rozproszeniem kontrahentów na rynku krajowym i zagranicznym w Spółce BIOTON S.A. nie występuje ryzyko koncentracji.

30.5 Ryzyko stopy procentowej

Udzielone i zaciągnięte przez Grupę BIOTON pożyczki i kredyty o stałym oprocentowaniu narażone są na ryzyko zmiany wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych. Natomiast udzielone i zaciągnięte pożyczki i kredyty ze zmienną stopą procentową narażone są na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych. Inwestycje w instrumenty kapitałowe oraz krótkoterminowe należności i zobowiązania nie są narażone na ryzyko stopy procentowej.

W związku z zawartymi długoterminowymi umowami kredytowymi Spółka BIOTON S.A. pod koniec 2016 r. zawarła z jednym z banków finansujących, na warunkach rynkowych transakcję zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej. Transakcja ta ma na celu zabezpieczyć Spółkę BIOTON S.A. przed wzrostem rynkowych stóp procentowych w okresie do czerwca 2020 r. Decyzja o zawarciu przedmiotowej transakcji została podjęta przez Spółkę BIOTON S.A. w oparciu o dostępne prognozy kształtowania się poziomu stóp procentowych w ciągu najbliższych lat oraz w oparciu o obowiązujący harmonogram spłaty kredytu.

Przy założeniu wzrostu/spadku stóp procentowych o 1 punkt procentowy wynik finansowy netto Grupy (po uwzględnieniu podatku dochodowego) za 2017 rok byłby mniejszy/większy o 1 109 tys. zł (za 2016 rok byłby mniejszy/większy o 1 298 tys. zł).

30.6 Ryzyko walutowe

Grupa ponosi ryzyko kursowe związane przede wszystkim ze sprzedażą wyrobów gotowych oraz zakupami surowców, które są dokonywane w walutach obcych oraz udzielonymi pożyczkami w walutach obcych.

Grupa na bieżąco monitoruje notowania kursów walutowych oraz analizuje raporty i prognozy makroekonomiczne otrzymywane od instytucji finansowych w odniesieniu do występujących przepływów finansowych w walutach obcych. W związku z otrzymywanymi wpływami w walutach obcych i wydatkami w tych walutach Spółka BIOTON S.A. w 2017 roku zabezpieczała ryzyka poprzez transakcje zabezpieczające, które pozwalają ograniczyć ryzyko kursowe w prowadzonej działalności. Grupa monitoruje na bieżąco poziom należności walutowych dostosowując do nich i prognozując jednocześnie wydatki w walutach obcych.

Łączna wartość aktywów denominowana w walutach obcych (głównie USD i EUR) na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 121 009 tys. zł (w tym środki pieniężne w kwocie 26 574 tys. zł oraz należności handlowe i pozostałe w kwocie 94 435 tys. zł). Łączna wartość pasywów denominowana w walutach obcych (głównie USD i EUR) na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 66 939 tys. zł (w tym pożyczki i kredyty 54 416 tys. zł oraz zobowiązania handlowe i pozostałe w kwocie 12 523 tys. zł).

Przy założeniu wzrostu/spadku kursu walut obcych (głównie USD i EUR) o 1% pozycja kapitałów „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych” byłaby większa/mniejsza o 1 566 tys. zł (za 2016 rok byłaby większa/mniejsza o 2 468 tys. zł) oraz wynik finansowy netto Grupy (po uwzględnieniu podatku dochodowego) za 2017 rok byłby większy/mniejszy o 438 tys. zł (za 2016 rok byłby większy/mniejszy o 864 tys. zł).

30.7 Ryzyko płynności

Grupa zarządza płynnością poprzez bieżące monitorowanie poziomu wymagalnych zobowiązań, prognozowanie przepływów pieniężnych oraz odpowiednie zarządzanie środkami pieniężnymi. Grupa inwestuje środki pieniężne w bezpieczne, krótkoterminowe instrumenty finansowe (depozyty bankowe), które mogą być wykorzystane do obsługi zobowiązań. Spodziewane kwoty i terminy płatności posiadanych przez Grupę zobowiązań finansowych (krótko i długoterminowych) w zakresie kredytów i pożyczek otrzymanych zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Natomiast dla wszystkich zobowiązań z tytułu dostaw i usług terminy płatności są do jednego roku i nie są oprocentowane.

Kapitał i odsetki od kredytów - prognoza na 31 grudnia 2017 r. w tys. złotych	do roku	od 1 do 2 lat	od 3 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kredyt BOŚ S.A. (26 mln PLN) odnawialny	19 723	-	-	-	19 723
Kredyt BOŚ S.A. (3,1 mln PLN) inwestycyjny	474	413	1 148	827	2 862
Kredyt ING Bank Śląski S.A. (60 mln PLN)	13 155	9 412	10 959	-	33 527
Kredyty HSBC Bank Polska S.A.	10 329	9 917	6 750	-	26 995
Kredyty HSBC Bank Polska S.A. w rachunku bieżącym	7 382	-	-	-	7 382
Kredyt Bank of China (Luxembourg) S.A. Oddział w Polsce (13 mln EUR)	55 105	-	-	-	55 105
Pożyczka BOŚ S.A. (25,9 mln PLN) hipoteczna	3 561	3 208	9 624	7 484	23 877
Pożyczka BOŚ S.A. (29 mln PLN) linia faktoringowa	28 804	-	-	-	28 804
RAZEM	138 533	22 950	28 481	8 311	198 274

Zobowiązania handlowe Grupa reguluje w wydłużonych terminach płatności. Terminy ich wymagalności nie przekraczają jednego roku. Analiza terminów zapadalności aktywów finansowych dla celów pełnej analizy ryzyka płynności Grupy została przedstawiona w nocie 30.2. Grupa zakłada, iż kredyt w Bank of China zostanie przedłużony o kolejny rok od dnia zapadalności w listopadzie 2018 roku.

30.8 Transakcje zabezpieczające

Grupa częściowo zabezpiecza ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej poprzez zawieranie transakcji zabezpieczających ryzyko.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupa posiadała transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe z tytułu wpływów handlowych. Kwota wyceny otwartych transakcji walutowych na dzień bilansowy wynosiła 162 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. Grupa nie posiadała otwartych transakcji walutowych).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupa posiadała transakcje IRS zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej dla kredytu długoterminowego w HSBC Bank Polska S.A., kwota wyceny otwartych transakcji wynosiła 37 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. Grupa posiadała transakcje IRS zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej dla kredytu długoterminowego w HSBC Bank Polska S.A.).

Z uwagi na niestosowanie rachunkowości zabezpieczeń, wszystkie zmiany wartości godziwej kontraktów są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada innych transakcji zabezpieczających ryzyko.

30.9 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia strat bezpośrednich lub pośrednich, których różnorodne powody są powiązane z procesami, personelem, technologią i infrastrukturą Grupy, jak również spowodowane są przez czynniki zewnętrzne, inne niż ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe i ryzyko płynności, takie jak np. wymagania prawne lub inne regulacje, czy też ogólnie akceptowane standardy zachowań korporacyjnych. Ryzyka operacyjne wynikają ze wszystkich działań Grupy.

Celem Grupy jest zarządzanie ryzykiem operacyjnym w taki sposób, aby zrównoważyć minimalizowanie ewentualnych strat finansowych i ewentualnego uszczerbku na reputacji Grupy z ogólną efektywnością operacyjną, eliminując przy tym procedury kontrolne ograniczające inicjatywę i kreatywność.

Podstawowa odpowiedzialność za rozwój i wdrażanie kontroli dotyczących ryzyka operacyjnego jest przypisana kierownictwu wyższego szczebla każdej wyodrębnionej organizacyjnie działalności gospodarczej. Wykonywanie obowiązków w tym zakresie jest wspomagane przez rozwój ogólnych standardów zarządzania przez Grupę ryzykiem operacyjnym, które obejmują:

- wymagania dotyczące odpowiedniego podziału obowiązków, w tym wykonywania niezależnej autoryzacji transakcji,
- wymagania co do uzgadniania i monitorowania transakcji,
- przestrzeganie wymogów prawa i innych regulacji,
- dokumentowanie kontroli i procedur,
- bieżące analizowanie przyczyn wyników operacyjnych oraz uzgadnianie środków zaradczych w przypadku poniesienia strat operacyjnych lub prawdopodobieństwa realizacji znaczącego ryzyka operacyjnego,
- szkolenia i rozwój zawodowy,
- standardy etyczne i biznesowe,
- minimalizowanie ryzyka, w tym poprzez ubezpieczanie, jeśli jest to efektywne.

Przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem przez Grupę jest weryfikowane poprzez okresowe przeglądy. Rezultaty przeglądów są przedmiotem dyskusji z kierownictwem danego wyodrębnionego segmentu operacyjnego, natomiast podsumowania wyników otrzymuje wyższa kadra kierownicza.

30.10 Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu polega na utrzymywaniu dobrej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej. Nadrzędnym celem Zarządu jest rozwój Grupy i na ten cel Grupa chce przede wszystkim przeznaczać środki budując długoterminową wartość dla akcjonariuszy. Zarząd monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto zaliczane są kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe. Zadłużenie netto pomniejszone jest o środki pieniężne. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Grupy. Decyzje mające wpływ na kapitał akcyjny są poprzedzone analizami sytuacji finansowej Grupy w kontekście jej bieżących potrzeb rozwojowych i inwestycyjnych, struktury jej bilansu.

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	198 263	229 243
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	49 117	72 494
Środki pieniężne, razem	(38 687)	(88 587)
Zadłużenie netto	208 693	213 150
Kapitały własne	773 254	813 825
Kapitał i zadłużenie netto	981 947	1 026 975
Wskaźnik dźwigni	21,25%	20,76%

31. Zobowiązania kontraktowe

31.1 Umowa pomiędzy Ministrem Gospodarki a BIOTON S.A.

We wrześniu 2008 BIOTON S.A. zakończył projekt inwestycyjny (Projekt) pod nazwą „Budowa bazy wytwórczej do produkcji leków otrzymywanych na drodze biotechnologicznej”, realizowany w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Priorytet 2 Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw, Działanie 2.2 Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw, Poddziałanie 2.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorstw dokonujących nowych inwestycji, na podstawie umowy (Umowa) zawartej 14 września 2005 r. z Ministrem Gospodarki (MG).

W lutym 2009 r. BIOTON otrzymał dofinansowanie w wysokości 13 735 tys. zł.

BIOTON S.A. na mocy Umowy uzyskał dofinansowanie w łącznej kwocie 24 038 tys. zł, w tym:

- 23 473 tys. zł (9 738 tys. zł do 31.12.2008 r.) na nakłady inwestycyjne, co stanowi 25% kosztów kwalifikowanych na nakłady inwestycyjne,
- 566 tys. zł na koszty zatrudnienia.

Poniesione nakłady i otrzymane dotacje w latach od 2005 r. do 31.12.2009 r. (w tys. zł).

Rok	Nakłady, w tym:				Dotacje otrzymane, w tym:		
	Razem	Środki trwałe, w tym:		Nowe miejsca pracy	Razem	Środki trwałe	Nowe miejsca pracy
		Nakłady kwalifikowane	Nakłady nie-kwalifikowane				
2005	14 959	2 348	12 554	57	-	-	-
2006	13 789	12 169	1 478	142	407	293	114
2007	58 478	50 879	6 037	1 562	6 466	6 466	-
2008	48 557	28 496	18 595	1 466	3 431	2 979	452
2009	-	-	-	-	13 735	13 735	-
Razem	135 783	93 892	38 664	3 227	24 039	23 473	566

Rozliczone dotacje w latach od 2006 do 31 grudnia 2017 (w tys. zł).

Rok	Razem	Środki trwałe	Nowe miejsca pracy
2006-2015	5 359	4 793	566
2016	641	641	-
2017	641	641	-
Razem rozliczone	6 641	6 075	566
Pozostaje do rozliczenia (patrz noty 27 i 29)	17 398	17 398	-

Przychody z tytułu rozliczonych dotacji zostały ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych. Dotacje na środki trwałe rozliczane są współmiernie do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dotowanych.

31.2 Umowa pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a BIOTON S.A.

W czerwcu 2008 r. BIOTON S.A. zakończył projekt inwestycyjny (Projekt) pod nazwą „Budowa oczyszczalni umożliwiającej ograniczenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami”, który realizowany jest w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Priorytet 2 Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw, Działanie 2.4 Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska, na podstawie umowy (Umowa) zawartej 29 grudnia 2006 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

W lipcu 2009 r. osiągnięto efekt ekologiczny potwierdzony przez Certyfikowane Laboratorium.

Rok	Poniesione nakłady	Otrzymana dotacja na środki trwałe
2007	5 508	267
2008	11 129	3 783
Razem	16 637	4 050¹⁾

¹⁾w tym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 3 037,5 tys. zł i 1 012,5 tys. zł z NFOŚiGW.

Rozliczona dotacja w latach od 2008 do 31 grudnia 2017 r. (w tys. zł).

Rok	Środki trwałe
2008-2015	834
2016	111
2017	111
Razem rozliczone	1 056
Pozostaje do rozliczenia (patrz noty 27 i 29)	2 994

Przychody z tytułu rozliczonej dotacji zostały ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych. Dotacja rozliczana jest wspólnie do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dotowanych.

31.3 Umowa pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a BIOTON S.A.

W dniu 13 marca 2017 r. Spółka podpisała umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego Inteligentny Rozwój. Umowa dotyczy projektu „Opracowania innowacyjnej technologii wytwarzania krótko i długo działających analogów insuliny mających zastosowanie w terapii cukrzycy” („Projekt”) w ramach Działania Projekty B+R przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego. Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 50 684 tys. PLN, całkowita kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 50 684 tys. PLN. Spółka otrzyma dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej wartość 20 988 tys. PLN, co stanowi 41,4% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, przy czym maksymalna wysokość dofinansowania na: (i) badania przemysłowe wynosi 1 858 tys. PLN, (ii) prace rozwojowe 19 130 tys. PLN. Okres kwalifikowalności kosztów dla Projektu rozpoczyna się w dniu 24 sierpnia 2016 r. i kończy się w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, tj. 30 listopada 2020 r.

Poniesione nakłady i otrzymane dotacje od 24 sierpnia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r.

Rok	Poniesione nakłady	Otrzymane dotacje	Otrzymane zaliczki na poczet dotacji
2016	4 837	-	-
2017	15 498	500	300
Razem (patrz noty 27 i 29)	20 335	500	300

32. Zobowiązania warunkowe

Charakter zobowiązania warunkowego	Jednostka, której dotyczy zobowiązanie warunkowe	Nazwa beneficjenta	Kwota zobowiązania	Termin ważności
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	BIOTON S.A.	AVANTOR PERFORMANCE MATERIALS POLAND S.A. (dawniej POCH S.A. Gliwice)	150 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	BIOTON S.A.	MERCK Sp. z o.o.	350 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	BIOTON S.A.	PGNIG S.A.	270 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	BIOTON S.A..	PKO Leasing Sp. z o. o.	15 649 tys. PLN	15 września 2018 r.
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	BIOTON S.A.	Xerox Polska Sp. z o.o.	440 tys. PLN	31 marca 2019 r.
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	BIOTON S.A.	Rel-Jota Sp. z o.o.	11 430 tys. PLN	31 grudnia 2019 r.
Poręczenie kredytu dla BIOLEK Sp. z o.o.	BIOTON S.A.	HSBC Bank Polska S.A.	10 000 tys. PLN	1 lipca 2023 r.
Notarialne Oświadczenie o poddaniu się egzekucji z tyt. umowy kredytu dla BIOLEK Sp. z o.o.	BIOTON S.A.	HSBC Bank Polska S.A.	15 000 tys. PLN	1 lipca 2023
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową z tytułu umowy o dofinansowanie POIR.01.01.01-00-0579/16 patrz nota 31.3	BIOTON S.A.	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	20 988 tys. PLN	30 listopada 2025
Gwarancja korporacyjna	SciGen Ltd	ING Bank Śląski S.A.	61 866 tys. PLN (17 771 tys. USD)	31 maja 2022
Warunkowe opłaty licencyjne w przypadku gdy Biopartners Holdings AG osiągnie wskaźnika EBIT w wartości 10%	Biopartners Holdings AG	MERCK	10 444 tys. PLN (3 000 tys. USD)	Bezterminowo
RAZEM			146 587 tys. PLN	

W dniu 27 października 2016 r., w związku ze sprzedażą udziałów MJ BIOTON, wygasło zobowiązanie warunkowe wynikające z umowy wspólników spółki MJ BIOTON Life Sciences Ltd (poprzednia nazwa Nong Investments Limited) z dnia 28 lutego 2008 r. zawartej pomiędzy BIOTON S.A., Marvel BioScience Limited („MBS”) oraz MJ BIOTON Life Sciences Ltd, przewidziana była klauzula opcji put na rzecz MBS.

W dniu 24 stycznia 2013 r. Actavis Group PTC ehf z siedzibą w Islandii („Actavis”) przekazał BIOTON zawiadomienie o rozwiązaniu umowy joint-venture, dotyczącej współpracy w zakresie rozwoju i komercjalizacji insulin na rynkach Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych oraz Japonii („Umowa”). Zgodnie z warunkami rozwiązania Umowy BIOTON jest zobowiązany do zwrotu 50% Wynagrodzenia z 50% zysków generowanych w przyszłości z komercjalizacji insulin Spółki na rynkach Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych i Japonii do wysokości 11 275 tys. EUR. Zobowiązanie jest bezterminowe.

W dniu 29 listopada 2017 r. wygasło zobowiązanie warunkowe wobec UniApek S.A. na kwotę 15 400 tys. EUR, w związku ze spłatą pożyczki.

W dniu 31 grudnia 2017 r. wygasło zobowiązanie warunkowe wobec BGŻ Leasing Sp. z o. o. na kwotę 410 tys. PLN, w związku z zakończeniem umowy leasingowej.

33. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

33.1 Okres obrotowy od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

33.1.a Przedmiot transakcji – obroty w okresie

Nazwa podmiotu, z którym została zawarta transakcja	Przedmiot transakcji	Wartość netto w tys. zł
UniApek S.A.	Pożyczka spłacona (patrz nota 25)	(58 442)
	- kapitał	(57 868)
	- odsetki	(574)

33.1.b Salda otwartych pozycji rozrachunków

Na koniec okresu salda otwartych pozycji rozrachunków nie wystąpiły.

33.2 Okres obrotowy od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

33.2.a Przedmiot transakcji – obroty w okresie

Nazwa podmiotu, z którym została zawarta transakcja	Przedmiot transakcji	Wartość netto w tys. zł
UniApek S.A.	Pożyczka (patrz nota 25)	60 860
	- kapitał	60 830
	- odsetki	30

33.2.b Salda otwartych pozycji rozrachunków

Nazwa podmiotu, z którym została zawarta transakcja	Przedmiot transakcji	Wartość netto w tys. zł
UniApek S.A.	Zobowiązania, z tytułu:	60 860
	- pożyczek (patrz nota 25)	60 860

33.3 Dane liczbowe dotyczące podmiotu zależnego BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.

Dane na 31 grudnia 2017 r. i za okres 01.01.2017 r. – 31.12.2017 r. BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.

	W tys. zł
Aktywa	12 486
Zobowiązania	8 087
Kapitał własny	4 399
Przychody z działalności	48 902
Zysk	192

33.4 Dane liczbowe dotyczące Grupy SciGen Ltd

Dane na 31 grudnia 2017 r. i za okres 01.01.2017 r. – 31.12.2017 r. Grupy SciGen Ltd

	W tys. USD	Kurs USD	W tys. zł
Aktywa	26 145		91 019
Zobowiązania	79 430		276 520
Kapitał własny	(53 285)	3,4813	(185 501)
Przychody z działalności	40 395		151 235
Zysk	1 763	3,7439	6 600

Wartość aktywów i pasywów wyliczono wg kursu 3,4813 z tabeli Nr 251/A/NBP/2017 z 29 grudnia 2017 r. Pozycje rachunku zysków i strat przeliczono po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów USD na dzień kończący każdy miesiąc okresu - kurs ten wynosi 3,7439 zł.

33.5 Dane liczbowe dotyczące Grupy Biopartners Holdings AG

Dane na 31 grudnia 2017 r. i za okres 01.01.2017 r. – 31.12.2017 r. Grupy Biopartners Holdings AG

	W tys. USD	Kurs USD	W tys. zł
Aktywa	51		178
Zobowiązania	133 288		464 016
Kapitał własny	(133 237)	3,4813	(463 838)
Przychody z działalności	-		-
Strata	(4 306)	3,7439	(16 121)

Wartość aktywów i pasywów wyliczono wg kursu 3,4813 z tabeli Nr 251/A/NBP/2017 z 29 grudnia 2017 r. Pozycje rachunku zysków i strat przeliczono po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów USD na dzień kończący każdy miesiąc okresu - kurs ten wynosi 3,7439 zł.

33.6 Dane liczbowe dotyczące BIOLEK Sp. z o.o.

Dane na 31 grudnia 2017 r. i za okres 01.01.2017 r. – 31.12.2017 r. BIOLEK Sp. z o.o.

	W tys. zł
Aktywa	7 162
Zobowiązania	23 703
Kapitał własny	(16 541)
Przychody z działalności	2 423
Strata	(1 141)

33.7 Dane liczbowe dotyczące BIOTON International GmbH

Dane na 31 grudnia 2017 r. i za okres 01.01.2017 r. – 31.12.2017 r. BIOTON International GmbH

	W tys. EUR	Kurs EUR	W tys. zł
Aktywa	105		438
Zobowiązania	315		1 314
Kapitał własny	(210)	4,1709	(876)
Przychody z działalności	-		-
Strata	(14)	4,2447	(59)

Wartość aktywów i pasywów wyliczono wg kursu 4,1709 z tabeli Nr 251/A/NBP/2017 z 29 grudnia 2017 r. Pozycje rachunku zysków i strat przeliczono po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów EUR na dzień kończący każdy miesiąc okresu - kurs ten wynosi 4,2447 zł.

34. Przejęcie jednostek zależnych

W bieżącym okresie nie wystąpiło przejęcie jednostek zależnych.

35. Nabycie udziałów niekontrolujących

W bieżącym okresie nie wystąpiło nabycie udziałów niekontrolujących.

36. Zbycie jednostek zależnych

Fisiopharma S.r.l. i Pharmatex Italia S.r.l.

W dniu 10 kwietnia 2017 r. Spółka BIOTON S.A. zawarła z Medwise Pharmaceuticals Limited („Medwise”) umowę o sprzedaży udziałów i wierzytelności, będącą przedwstępną umową zobowiązującą Spółkę BIOTON S.A. do:

- zawarcia przyrzeczonej umowy sprzedaży na rzecz Medwise 100% posiadanych przez Spółkę BIOTON S.A. akcji spółki holdingowej Tricel S.A., tj. 100 akcji o wartości nominalnej 320 EUR każda i łącznej wartości 32.000 EUR, będącej właścicielem (a) 100% udziałów w spółce Fisiopharma s.r.l. oraz (b) 100% udziałów w spółce Pharmatex Italia s.r.l. oraz
- zawarcia przyrzeczonych umów przelewu na Medwise przysługujących Spółce niewymagalnych wierzytelności oraz (i) o zwrot udzielonej Tricel S.A. pożyczki wynikającej z pierwotnej ceny nabycia akcji Tricel S.A. („Wierzytelności Tricel”) oraz (ii) o zwrot pożyczki udzielonej Fisiopharma s.r.l. w toku działalności operacyjnej („Wierzytelności Fisiopharma”) w zamian za łączną cenę nieprzekraczającą 3 250 tys. EUR („Umowa Przedwstępna”).

W dniu 27 kwietnia 2017 r. nastąpiło podpisanie przez Spółkę BIOTON S.A. i Medwise dokumentacji niezbędnej do przeniesienia własności akcji Tricel S.A. oraz przelewu Wierzytelności Tricel, a rachunek bankowy Spółki BIOTON S.A. został uznany ceną za akcje Tricel S.A. oraz Wierzytelności Tricel w łącznej kwocie 2 250 tys. EUR. W wyniku powyższego, akcje spółki holdingowej Tricel S.A. – a pośrednio, spółek włoskich Fisiopharma s.r.l. oraz Pharmatex Italia s.r.l. – zostały przeniesione na Medwise, wraz z Wierzytelnościami Tricel.

Wykonanie Umowy Przedwstępnej w zakresie sprzedaży spółek włoskich zakończyło proces dezinvestycyjny w spółki, których główne obszary działalności znajdują się poza strategią Grupy Kapitałowej Bioton S.A. W ocenie Zarządu Spółki, przeprowadzony proces pozwoli skoncentrować posiadane zasoby na kluczowych obszarach rozwoju i głównych rynkach sprzedaży produktów farmaceutycznych Spółki i Grupy Kapitałowej Bioton S.A., umożliwiając konsekwentne wdrażanie przyjętej długofalowej strategii rozwoju.

W dniu 3 grudnia 2017 r. nastąpiło zawarcie umowy przelewu na Medwise przysługujących Spółce wierzytelności (i) o zwrot udzielonej Tricel S.A. z siedzibą w Luksemburgu, Wielkie Księstwo Luksemburgu („Tricel”) pożyczki wynikającej z pierwotnej ceny nabycia akcji Tricel oraz (ii) o zwrot pożyczki udzielonej Fisiopharma s.r.l. z siedzibą w Palomonte, Włochy w toku działalności operacyjnej, będącej wykonaniem przyrzeczonej umowy sprzedaży na rzecz Medwise 100% posiadanych przez Spółkę akcji spółki holdingowej Tricel.

Wobec powyższego na rachunek bankowy Spółki wpłynęła kwota 1 000 tys. EUR, co zakończyło proces sprzedaży udziałów w Tricel i przeniesienie wierzytelności Fisiopharma s.r.l. przez Spółkę BIOTON S.A. do Medwise.

36.1 Otrzymana zapłata

W tysiącach złotych

Zapłacona w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

Pozostałe formy zapłaty (odroczone płatności lub kompensaty)

Razem otrzymana zapłata

01.01.2017 -

31.12.2017

13 706

-

13 706

36.2 Analiza aktywów i zobowiązań, nad którymi utracono kontrolę

	<u>30.04.2017</u>
<i>W tysiącach złotych</i>	
<u>Aktywa trwałe</u>	
Rzeczowe aktywa trwałe	28 255
Wartości niematerialne	2 859
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	401
<u>Aktywa obrotowe</u>	
Zapasy	15 270
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	48 673
Należności z tytułu podatku dochodowego	519
Środki pieniężne	3 698
<u>Zobowiązania długoterminowe</u>	
Kredyty i pożyczki	(1 687)
Świadczenia pracownicze	(5 722)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 539)
<u>Zobowiązania krótkoterminowe</u>	
Kredyty i pożyczki	(15 135)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(47 640)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	(704)
Rezerwy	(84)
Aktywa netto	27 164
Odpis do ceny sprzedaży	(11 989)
Zbyte aktywa netto	15 175

36.3 Wynik na sprzedaży

	<u>01.01.2017 - 31.12.2017</u>
<i>W tysiącach złotych</i>	
Wartość godziwa otrzymanego wynagrodzenia	13 706
Aktywa netto jednostki zależnej na dzień utraty kontroli	(15 175)
Różnice kursowe, w tym:	8 086
- różnice kursowe z kapitałów	8 583
- inne różnice kursowe	(497)
Koszty związane ze sprzedażą	(818)
Wynik na sprzedaży	5 799

36.4 Wpływy pieniężne netto ze zbycia

	<u>01.01.2017 - 31.12.2017</u>
<i>W tysiącach złotych</i>	
Otrzymane wynagrodzenie w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	13 706
Pomniejszone o zbyte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(3 698)
	10 008

37. Przeciętne zatrudnienie

<i>W etatach</i>	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Przeciętne zatrudnienie na stanowiskach nierobotniczych	502	650
Przeciętne zatrudnienie na stanowiskach robotniczych	210	281
	712	931

38. Wynagrodzenie wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących (netto bez podatku od towarów i usług)

W tysiącach złotych

L.p.	Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
A.	Osoby zarządzające:	3 221	3 111
1.	Neymann Robert	640	-
2.	Dziki Marek	1 156	557
3.	Polonek Adam	1 111	1 469
4.	Kociński Bogusław	34	-
5.	Liu Jubo	280	185
6.	Dukaczewski Marcin	-	482
7.	Ziegert Sławomir	-	418
B.	Osoby nadzorujące:	186	245
1.	Liu Jubo	30	29
2.	Trzeciak Dariusz	40	37
3.	Borowy Paweł	6	-
4.	Chiang Ming-Tso Mark	15	-
5.	He Gary	6	-
6.	Vaidyanathan Viswanath	24	15
7.	Qi Bo	6	-
8.	Comberbach David	13	18
9.	Dukaczewski Marcin	4	67
10.	Gomez Blanco Alejandro	18	12
11.	Huang Yu Liang	11	15
12.	Siembida Tomasz	4	-
13.	Ziegert Sławomir	9	12
14.	Gabor Artur	-	4
15.	Hu Jin	-	18
16.	Typiński Maciej	-	6
17.	Wang Yanoming	-	8
18.	Xiang Xue	-	4
C.	Razem	3 407	3 356

39. Płatności w formie papierów wartościowych

W 2016 r. zakończono realizację programów motywacyjnych skierowanych do kadry kierowniczej (dalej „Programy”) spełniających definicję wynagrodzenia za pracę w postaci akcji własnych, których dotyczy MSSF 2 „Płatność w formie akcji własnych” (Share-Based Payments). Programy oparte były o instrumenty finansowe – warranty – przyznawane bezpłatnie, uprawniające do objęcia akcji Spółki BIOTON S.A. w określonych terminach po określonej z góry cenie, przy czym jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji Spółki.

Programy działały w latach 2009-2015. Z tytułu wyceny programów, w tym okresie, Spółka BIOTON S.A. ujęła w kosztach i na kapitale rezerwowym kwotę w wysokości 32 470 tys. PLN, z tytułu rozwiązania umów wypłaciła odszkodowania w wysokości 990 tys. PLN. Kapitał rezerwowym z tego tytułu na dzień bilansowy wynosi 28 632 tys. PLN.

40. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłacone oraz należne za rok obrotowy

W tysiącach złotych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego ¹⁾	736	820
b) obowiązkowy przegląd półrocznego sprawozdania finansowego	206	273
c) inne usługi poświadczające	-	-
d) usługi doradztwa podatkowego	-	-
e) pozostałe usługi	-	-
Razem	942	1 093

W dniu 6 kwietnia 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki BIOTON S.A. wyznaczyła Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (obecnie Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.) z siedzibą w Warszawie jako podmiot przeprowadzający przegląd i badanie sprawozdań finansowych Spółki (jednostkowego i skonsolidowanego) sporządzonych na dzień 30 czerwca 2017 r. i 31 grudnia 2017 r.

¹⁾ W 2017 r. w pozycji obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego w kwocie 942 tys. PLN, kwota 438 tys. PLN stanowi wartość zapłaconego wynagrodzenia za rok 2016, kwota 242 tys. PLN wartość utworzonej rezerwy za 2017 r. kwota 56 tys. PLN stanowi wartość należnego wynagrodzenia za rok 2017 (w 2016 r. w kwocie 820 tys. PLN odpowiednio kwota 435 tys. PLN stanowi wartość zapłaconego wynagrodzenia za rok 2015, kwota 385 tys. PLN wartość utworzonej rezerwy za badanie roku 2016).

41. Oszacowania i przyjęte założenia do sporządzenia sprawozdania finansowego

Oszacowania i przyjęte założenia podlegają okresowej weryfikacji i są oparte o dane historyczne oraz najlepszą wiedzę Grupy na dzień dokonania oszacowania. Grupa dokonuje oszacowań i założeń dotyczących przyszłości. Wyniki tych oszacowań nie są z reguły równe rzeczywistym wynikom. Oszacowania i założenia, które w największym stopniu mogą oddziaływać na wartość bilansową aktywów i zobowiązań dotyczą wyceny inwestycji w spółki zależne i wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. W celu określenia wartości odzyskiwalnych tych aktywów Grupa dokonuje projekcji przepływów pieniężnych oraz dokonuje sprawdzenia do przewidywanej ceny sprzedaży netto.

42. Wpływ zmian wynikających z zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”, MSSF 16 „Leasing” na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BIOTON S.A. od 01 stycznia 2018 r.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 *Instrumenty finansowe* („MSSF 9”), który został wydany w lipcu 2014 r. obejmuje trzy obszary związane z instrumentami finansowymi: klasyfikacja i wycena, utrata wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Grupa zastosuje MSSF 9 retrospektywnie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 r. bez przekształcenia danych porównywalnych. Zmiany wyceny aktywów finansowych, na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 zostaną ujęte w pozycji zysków/strat zatrzymanych. Ponadto, w wyniku zastosowania MSSF 9, zmieni się klasyfikacja niektórych aktywów finansowych. MSSF 9 określa trzy główne kategorie aktywów finansowych: (i) wyceniane według zamortyzowanego kosztu, (ii) wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz (iii) wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Standard usuwa zdefiniowane w ramach MSR 39 kategorie aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

a) Klasyfikacja i wycena

Standard wprowadza nowe podejście do klasyfikacji aktywów finansowych, na które ma wpływ charakterystyka przepływów pieniężnych oraz model biznesowy jednostki związany z danymi aktywami. Model biznesowy dotyczy sposobu w jakim jednostka zarządza swoimi aktywami finansowymi w celu generowania przepływów pieniężnych.

Grupa oczekuje, że wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, pozostaną wyceniane w ten sam sposób. Dla instrumentów dłużnych Grupa posiada jeden model biznesowy zakładający ich utrzymywanie w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Grupa nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu – będą one nadal wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy.

W zakresie klasyfikacji instrumentów kapitałowych Grupa skorzysta z opcji wyceny akcji/ udziałów w spółkach nienotowanych znajdujących się w portfelach handlowych, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Zmiana ta MSSF 9 nie będzie miała istotnego wpływu na przyszłe wyniki finansowe Grupy.

b) Utrata wartości

Nowy model utraty wartości oparty jest o oczekiwane straty kredytowe, wymagający bieżącego uznawania tych strat. Ze względu na sposób działania Grupy, a w szczególności współpracę z niewielką liczbą dużych odbiorców oraz uzyskiwaniu od nich przedpłat lub możliwości stosowania blokad na dostawy, wprowadzenie nowego modelu nie będzie miało znaczącego wpływu na wartości należności raportowanych przez Grupę.

c) Rachunkowość zabezpieczeń

Standard wprowadza zreformowany model rachunkowości zabezpieczeń, z rozszerzonymi wymaganiami ujawnień o działalności zarządzania ryzykiem. Nowy model stanowi znaczącą zmianę rachunkowości zabezpieczeń, która ma na celu dostosowanie zasad rachunkowości do praktycznej działalności zarządzania ryzykiem. Stosowanie wymogów rachunkowości zabezpieczeń jest opcjonalne. Grupa nie dokonuje transakcji zabezpieczających spełniających definicję rachunkowości zabezpieczeń, w związku z czym zmiany nie będą miały wpływu na jej sprawozdanie finansowe.

Grupa przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. W ocenie Grupy wprowadzenie MSSF 9 nie będzie miało wpływu na bilans oraz kapitały własne Grupy, za wyjątkiem skutków zastosowania MSSF 9 w obszarze utraty wartości.

W ramach analizy wpływu MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe dokonano oceny modelu biznesowego i charakterystyki przepływów pieniężnych posiadanych aktywów finansowych, tj. instrumentów kapitałowych, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych, a także środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W rezultacie stwierdzono, że poza instrumentami kapitałowymi opisanymi powyżej, zastosowanie MSSF 9 nie zmieni obecnego modelu wyceny aktywów finansowych Grupy, tj. po początkowym ujęciu nadal wyceniane będą według zamortyzowanego kosztu.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmują się w kwocie wynagrodzenia, które przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Grupa zastosuje MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej. Grupa prowadzi działalność w obszarze produkcji i sprzedaży preparatów insulinowych oraz badań i rozwoju w tym zakresie. Grupa przeprowadziła analizę umów z klientami, które obowiązywały w 2017 i które będą obowiązywać od 01 stycznia 2018 r., (i) największą pozycję w przychodach stanowią umowy na dostawy produktów leczniczych i substancji farmaceutycznych 92%, (ii) umowy na dostawy towarów, min. wyrobów medycznych i suplementów diety związanych z terapią cukrzycy stanowią 7% przychodów, (iii) pozostałe umowy stanowią 1%.

a) Sprzedaż towarów (produkty lecznicze, substancje farmaceutyczne, wyroby medyczne i suplementy diety)

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, Grupa ocenia, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe Grupy z tytułu takich umów nie będzie istotny. Przychód będzie rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem.

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. W Spółce nie występują istotne umowy zawierające prawo zwrotu lub inne zapisy o wynagrodzeniu zmiennym.

Grupa ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym Grupa nie identyfikuje korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

b) Sprzedaż pakietu dóbr i usług lub pakietu kilku usług, świadczonych w różnym okresie

Zgodnie z MSSF 15, cenę transakcyjną przypisuje się do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży. Grupa ocenia, że w wyniku przyjęcia MSSF 15 przypisanie ceny transakcyjnej do dóbr i usług w ramach pakietu, a w konsekwencji ujęcie przychodu, nie ulegnie znaczącej zmianie.

c) Zaliczki otrzymane od klientów

Grupa prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Pozostałe zobowiązania niefinansowe”. Zgodnie z obecną polityką (zasadami) rachunkowości Grupa nie ujmuje kosztów z tytułu odsetek od otrzymanych zaliczek, w tym długoterminowych.

Zgodnie z MSSF 15, Grupa ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodne z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Grupa nie będzie wydzielała istotnego elementu finansowania. W związku z powyższym Grupa ocenia, iż skutek zastosowania MSSF 15 będzie nieistotny.

d) Licencje

MSSF 15 wprowadza nowe zasady rozpoznawania przychodu z udzielonych licencji. Zgodnie ze standardem Zarząd musi ustalić, czy odrębna licencja uprawnia klienta do dostępu do własności intelektualnej lub do korzystania z własności intelektualnej. W zależności od tej klasyfikacji przychód z udzielonej licencji będzie rozpoznawany przez okres udzielenia licencji lub jednorazowo. Udzielanie licencji nie jest podstawową działalnością Grupy, jednak w toku jej działalności na rynkach zagranicznych zdarzają się sytuacje udzielenia licencji. W ocenie Grupy udzielane licencje stanowią prawo do korzystania z własności intelektualnej, w wyniku czego zamiana klasyfikacyjna nie doprowadzi do istotnych zmian w ujmowaniu przychodów. Grupa dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 w odniesieniu do umów licencyjnych. Grupa ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym Grupa nie identyfikuje korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Nie przewiduje się również aby zastosowanie nowego standardu miało istotny wpływ na zakres ujawnień w ramach przyszłych sprawozdań finansowych Grupy.

MSSF 16 Leasing

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji. MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np.

zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie kontynuował klasyfikowanie umów leasingu z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17. Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane zasady rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Grupa nie zakończyła jeszcze analizy przewidywanego wpływu wprowadzenia MSSF 16 na jej przyszłe sprawozdania finansowe, dlatego też na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie była w stanie wiarygodnie określić tego wpływu.

43. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

Zawarcie ramowej umowy globalnej dystrybucji

W dniu 27 marca 2018 r. Spółka BIOTON S.A. zawarła z Yifan International Pharmaceutical Co., Ltd z siedzibą w Hong Kongu (YIFAN) umowę ramową globalnej dystrybucji sprzedaży i marketingu produktów Spółki. Szczegółowe warunki kooperacji Stron na danym rynku, będą ustalane w odrębnych umowach wykonawczych. Umowa została zawarta na okres 15 lat. Umowa została zawarta pod prawem Hong-Kongu i wszelkie spory z nią związane będą rozstrzygane przez sądy miejscowo właściwe dla YIFAN.

Współpraca Stron na warunkach wskazanych w umowie wiąże się dla Grupy ze znaczącymi korzyściami, związanymi głównie z przejęciem przez partnera dystrybucyjnego kosztów rejestracyjnych, kosztów działań komercyjnych i marketingowych, w szczególności także kosztów budowania sieci sprzedaży dystrybucyjnej na poszczególnych rynkach. Głównym zadaniem partnera dystrybucyjnego jest rozwój i promocja związana ze sprzedażą produktów Grupy mająca na celu poprawę wyniku finansowego Spółki BIOTON S.A. i jej Grupy Kapitałowej.

Ponadto żadna ze spółek Grupy BIOTON S.A. nie była stroną umów o łączeniu z inną spółką lub spółkami, wobec żadnej ze spółek Grupy BIOTON S.A. nie toczą się postępowania: upadłościowe, układowe ani likwidacyjne, ani według najlepszej wiedzy spółek Grupy nie istnieją okoliczności, które mogą doprowadzić do wszczęcia takich postępowania. Wobec żadnej ze spółek Grupy BIOTON S.A. nie toczą się postępowania: ugodowe, arbitrażowe lub egzekucyjne, których wynik ma lub może mieć istotne znaczenie dla działalności Grupy.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
Robert Neymann	Prezes Zarządu	
Marek Dziki	Członek Zarządu	
Bogusław Kociński	Członek Zarządu	
Adam Polonek	Członek Zarządu	

Warszawa, 6 kwietnia 2018 r.